

Konya Karatay Yaşar Doğu Ortaokulu

EFSANE-1

Yıl: 2 Sayı: 2 Mayıs 2024

" Mükemmel değil, iyi insan yetiştirmeyi hedefleyin."

Doğan CÜCELOĞLU

ISSN 2980-2431

Issn:2980-2431

İmtiyaz Sahibi

Mehmet DÜZGÜN

Genel Yayın Yönetmeni

Lokman DURMAZ

Editör

Soner ŞAHİN

Yayın Kurulu

Abdullah TÜRKER

Ahmet BOZKIR

Ahmet YAVUZ

Ali ELLİK

Ayşe KURT

Birgül ŞAHİN

Celalettin MERT

Cüneyt KAYA

Duygu SAKARYA

Fevzi G. GÜLDALI

Gönül CİHANGİR ERDOĞDU

Hamiyet DURMAZ

Hasan NALLICA

Hümevra YÖNETMEN

İlknur KESKİNKILIÇ

Lokman DURMAZ

M. Erdem ARICI

Mehmet DÜZGÜN

Meltem GÜLDALI

Merve ARICI

Meryem ÖZCAN IŞIK

Mustafa DENİZ

Mücahit ÜNLÜKAÇAR

Mükremin DURMUŞ

Naciye DAMKACI

Ömer GÖÇMEN

Polat KANIK

Resul ŞİMŞEK

Sıdıka KARAGÖZ

Soner ŞAHİN

Süleyman KIZILALTIN

Şevket ŞEN

Tuğba UZUNAY DENİZ

Ümmühan BÜYÜKYAVUZ

Yasin N. GÖLEZLİOĞLU

Yusuf IŞIK

Dizgi-Grafik-Fotoğraf

Lokman DURMAZ

Baskı-Cilt

Hasan Yavuz Yıldızhan

Matbaa, Yayınevi

Basım Tarihi

Mayıs 2024

İletişim Adresi

Çataltömek Mh. Yeniciler Cd.

No:20 Karatay/Konya

Tel: (0332) 357 74 62

yasardoguo@gmail.com

Dergimizde Yayımlanan Yazıların
ve Sanat Eserlerinin Bilimsel
Hukuki Sorumluluğu
Eser Sahiplerine Aittir.

ÖNSÖZ- Mehmet DÜZGÜN	3
Öğrencilerin Akademik Başarısını Artırmak İçin Ailelerin Rolü- Yasin N. GÖLEZLİOĞLU	4
Eğitimin Gücü: Yaşam Boyu Bir Yolculuk- Ahmet BOZKIR	5
Öğretmenlerin Güçlendirilmesinde Okul Yöneticilerinin Rolü- Yusuf IŞIK	6
Pısa Ve Tıms Sınavlarını Ne Kadar Tanıyoruz- Meryem ÖZCAN IŞIK	7
Göçmen Öğrencilerin Eğitiminde Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar- Mücahit ÜNLÜKAÇAR	8
Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçe Öğretimi- Birgül ŞAHİN	9
Çocuk Gelişimi Ve Din Öğretiminde Aile'nin Rolü- Tuğba UZUNAY DENİZ	10
İslam'da Din Eğitiminin Temel Taşı- Merve ARICI	11
Helal Gıda- Abdullah TÜRKER	12
Okullarda Aranılan Değer: Edep- Şevket ŞEN	13
Hatırladık- Polat KANIK	14
Anlamak- Ayşe KURT	15
Avucumuzdaki Kelebek:Türkçe- Gönül CİHANGİR ERDOĞDU	16
Özbekistan(Konya'dan Taşkent'e)- Cüneyt KAYA	17
Sanat Eğitiminde Modern Yaklaşımlar- Süleyman KIZILALTIN	18
Rızık Zamanı- Naciye DAMKACI	19
Müşterek- Duygu SAKARYA	20
Müziğin Etkisi- Mükremin DURMUŞ	21
Matematik Her Yerde- Ümmühan BÜYÜKYAVUZ	22
Matematiksel Düşünme Becerisinin Problem Çözme Süreci Üzerindeki Etkisi- Ali ELLİK	23
Yapay Zekâ İngilizce Öğretmeni Olurmu?- Sıdıka KARAGÖZ	24
Hayatımızdaki Gizli Tehlike: Elektronik Atıklar(E-Atık)- Hasan NALLICA	25
Dijital Bağımlılık- İlknur KESKİNKILIÇ	26
Fen Bilimlerinde Web 2.0 Araçları Kullanımının Eğitim Ve Öğretime Katkısı- Mustafa DENİZ	27
Geleceğimizi Şekillendiren Seçimler- Ahmet YAVUZ	28
Sınav Kaygısıyla Başa Çıkmak- Resul ŞİMŞEK	29
Okul Öncesi Eğitim Neden Önemlidir?- Meltem GÜLDALI	30
Akran Zorbalığı Nedir?- Fevzi Gökhan GÜLDALI	31
Yabancı Dil Öğretiminde Oyunlaştırma- Mehmet Erdem ARICI	32
Okumak Özgürlüğe Uçmaktır- Celalettin MERT	33
Ergenlikte Spor- Ömer GÖÇMEN	34
Nedir Bu Özel Eğitim- Hamiyet DURMAZ	35
Okulumu Seviyorum- Hümevra YÖNETMEN	36-37-38
İftahar Listesi- Yasin N. GÖLEZLİOĞLU	39
Sponsorlar	40-43

Sevgili Okuyucular,

Sizleri Yaşar Doğu Ortaokulunun renkli dünyasına, dolu dolu yaşanan anılara ve eşsiz deneyimlere davet etmek için buradayız. “EFSANE-1” adını taşıyan bu dergi, sadece bir okulun öğrencilerinin ve öğretmenlerinin bir araya gelerek oluşturduğu bir yayın değil, aynı zamanda bir ruhun, bir topluluğun ve bir ailenin ifadesidir.

Okulumuzun adıyla özdeşleşen Yaşar Doğu’nun mirası gibi, biz de bu dergide onun izinden yürüyoruz; cesaret, azim ve başarı dolu bir yolculuğa çıkıyoruz. Bu sayfaları çevirdiğinizde, sadece bir dergi değil; aynı zamanda birbirinden farklı hayallerin, tutkuların ve yeteneklerin bir araya geldiği bir evren bulacaksınız.

“EFSANE-1” her bir öğrencinin sesini duyurduğu, her bir öğretmenin deneyimlerini paylaştığı, her bir etkinliğin izini sürdüğü bir platformdur. Burada bilgiyi paylaşmanın ve öğrenmenin ne kadar değerli olduğunu bir kez daha keşfedeceksiniz. Çünkü bizler, sadece bilgiyi değil; aynı zamanda birbirimizden öğrendiğimiz her anın kıymetini biliyoruz.

Bu dergi, bizlerin bir araya gelerek oluşturduğu bir koleksiyonun yansımasıdır. Her bir yazı, resim, şiir ve röportaj okulumuzun zengin kültürünü ve çeşitliliğini yansıtır. Burada herkesin bir hikâyesi var ve bu hikâyeleri bir araya getirerek, bizler de bir bütünün parçaları olduğumuzu hatırlatıyoruz.

Sonuç olarak, “EFSANE-1” sadece bir dergi değil, bir topluluğun kalbinin atışıdır. Bu dergi, her birimizin hayatında unutulmaz izler bırakacak anıları, güzel dostlukları ve öğrenme yolculuğumuzun unutulmaz anlarını bir araya getiriyor. Umuyoruz ki bu sayfaları çevirdiğinizde, bizimle birlikte olmanın heyecanını ve coşkusunu hissedersiniz.

Keyifli okumalar dileriz!

Mehmet DÜZGÜN
Okul Müdürü

Öğrencilerin Akademik Başarısını Artırmak İçin Ailelerin Rolü

Çocukların eğitimi, ailenin yanı sıra okul ve toplumun da önemli bir sorumluluğudur. Ancak aileler, çocukların akademik başarısını artırmada belirleyici bir rol oynarlar. Çocuklarının başarılı olmalarını isteyen her ebeveyn, onları desteklemek ve teşvik etmek için çeşitli yollar bulabilir. İşte ailelerin çocuklarının akademik başarısını artırmak için atabileceği bazı önemli adımlar:

1. Eğitim Önceliğini Belirleme: Aileler, çocuklarına eğitimin önemini vurgulayarak onlara bu değeri aşılayabilirler. Evde eğitim, öğrenmeye ve bilgi edinmeye verilen değeri gösterir. Ebeveynler, çocukların okul çalışmalarına ve ödevlerine zaman ayırmalarını teşvik etmeli ve bunu ailecek bir öncelik haline getirmelidir.

2. Olumlu İletişim Kurma: Aileler ile çocuklar arasındaki iletişim, başarının temel taşlarından biridir. Aileler, çocukların okul deneyimlerini paylaşmak için zaman ayırmalı ve onları dinlemelidir. Sorunlar ortaya çıktığında, çocuklarla açık ve dürüst bir iletişim kurulmalı, onların endişeleri ve başarıları hakkında konuşulmalıdır.

3. Destek ve Teşvik: Aileler, çocuklarını desteklemek ve onlara güven vermek için ellerinden geleni yapmalıdır. Başarılı olduklarında övülmeli ve cesaretlendirilmelidirler. Ancak başarısız olduklarında da cesaretlendirilmeli, hatalarının bir parçası olduğu anlatılmalıdır. Unutmamak gerekir ki başarısızlık, öğrenmenin bir parçasıdır.

4. Öğrenme Ortamı Oluşturma: Ev, çocuklar için bir öğrenme merkezi olmalıdır. Aileler, çocukların evde ders çalışabilecekleri sessiz ve düzenli bir ortam sağlamalıdır. Kitaplar, bilgisayarlar ve diğer öğrenme araçlarına erişim kolay olmalıdır. Bu ortam, çocukların öğrenme isteklerini ve motivasyonlarını artırır.

5. Eğitim Faaliyetlerine Katılım: Okul etkinliklerine, toplantılarına ve veli-öğretmen görüşmelerine aktif olarak katılarak çocukların eğitimine olan ilgi ve katkıyı göstermek önemlidir. Bu, çocuklara eğitimlerinin aileleri için de ne kadar önemli olduğunu gösterir ve onların başarılı olmaları için bir teşvik unsuru olabilir.

6. Disiplin ve Sorumluluk: Aileler, çocuklara disiplin ve sorumluluk duygusunu öğretmeli ve bunları günlük yaşamlarında uygulamalarını sağlamalıdır. Ödevleri düzenli olarak yapma, zaman yönetimi ve planlama becerilerini geliştirmek, çocukların akademik başarılarını artırmada kritik öneme sahiptir.

7. Örnek Olma: Aileler, çocukları için birer rol modeldirler. Kendi eğitimlerine ve kariyerlerine önem veren, sürekli olarak öğrenmeye ve gelişmeye açık olan ebeveynler, çocuklarına olumlu bir örnek teşkil ederler. Ayrıca, aile içindeki iletişim ve çatışma çözme becerileri de çocuklar üzerinde derin bir etkiye sahiptir.

Sonuç olarak, ailelerin çocukların akademik başarısını artırmada oynadığı rol büyüktür. Ebeveynler, çocuklarına değer verme, destek olma ve rehberlik etme konusunda önemli bir sorumluluk taşırlar. Bu adımlar, çocukların kendine güvenlerini artırır, öğrenme isteklerini ve motivasyonlarını körükler ve sonunda akademik başarılarını artırır. Ailelerin bu önemli rolü benimsenerek, çocuklar hem akademik hem de kişisel olarak başarılı olabilirler.

Yasin Nuri GÖLEZLİOĞLU
Türkçe Öğretmeni-İdareci

Eğitimin Gücü: Yaşam Boyu Bir Yolculuk

Sevgili Öğrenciler, Değerli Öğretmenler ve Saygıdeğer Veliler, Ben, Ahmet Bozkır, olarak, bu yılki sayımızda da sizlerle birlikteyim. Eğitimin sadece akademik bilgilerin öğretildiği bir süreç olmadığını, aynı zamanda bireylerin sosyal, duygusal ve ahlaki değerler kazandığı bir yolculuk olduğunu vurgulamak istiyorum. Her dersimize girerken bu bilinçle hareket eden öğretmenlerimiz, her bir öğrencimizin en iyi şekilde gelişimini sağlamak için çabalamaktadır. Öğretmen motivasyonu, bu sürecin en kritik unsurlarından biridir. Motive olmuş öğretmenlerimiz, öğrencilerimize ilham verir ve onların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olur. Öğretmenlerimiz, taşıdıkları bu sorumlulukla, her öğrencinin öğrenebileceği ilkesine göre hareket eder, bu da son derece değerlidir. Sadece öğretmenlerimiz değil okulumuzdaki her bir birey, hizmetlisinden okul müdürüne kadar, bu sorumluluk bilinci ile hareket etmelidir. Olumlu bir okul iklimi yaratmanın en önemli yolu da bu bilinçle hareket etmekten geçer. Okul iklimimiz, öğrencilerimizin kendilerini güvende hissetmelerini sağlamalı ve kişisel gelişimlerini desteklemelidir. Böylelikle öğrencilerimiz, yaşadıkları dönemin gerektirdiği sosyal, bilimsel ve yaşamsal becerilere sahip olmalıdır. Bu beceriler, onların sadece akademik başarılarını değil, aynı zamanda toplumda aktif ve sorumlu bireyler olarak yer almalarını da sağlar. Öğrencilerimiz, toplumsal sorunlara duyarlı olmalı, bilimsel düşünce yapısını benimsemeli ve yaşam boyu öğrenmenin önemini kavramalıdır.

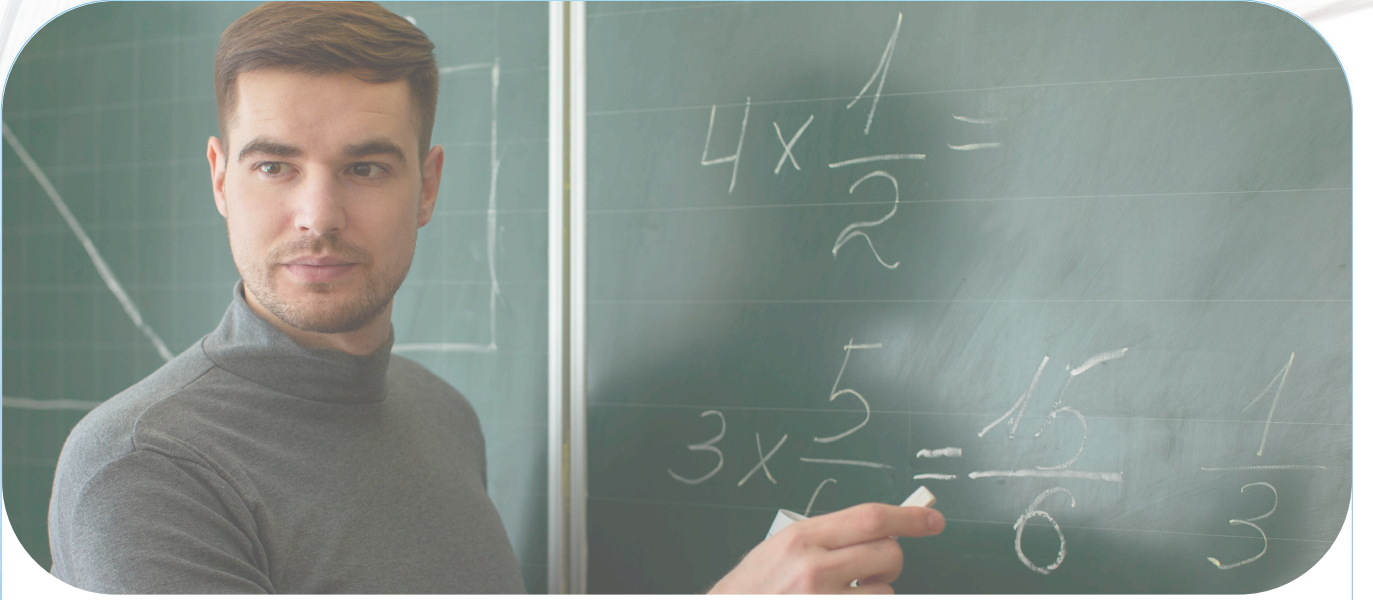
Karşılaştıkları zorluklarda “henüz değil” diyebilen ve hatalarından ders çıkaran, gelişim odaklı bir zihniyete sahip öğrenciler, başarı yolunda vazgeçilmezdir. Her denemede daha iyiye ulaşmayı hedefleyen bu zihniyet, süreçte yapılan hataları öğrenmenin doğal bir parçası olarak görür.

Eğitimin temel amacı, bireylerin bilgi edinmelerini sağlamak ve bu bilgileri hayatlarında nasıl uygulayacaklarını öğretmektir. Sınav başarıları önemlidir; çünkü bu başarılar, öğrencilerimizin belirli bir bilgi birikimine ve düşünme becerisine sahip olduklarını gösterir. Ancak asıl başarı, öğrencilerin bu bilgileri hayatlarında nasıl uyguladıkları ve karşılaştıkları sorunlara çözüm bulma yetenekleri ile ölçülür. Eğitim, bir okul binasının dört duvarı ile sınırlı kalmamalıdır. Köy evlerindeki “hayat” odası gibi, okullarımız da evlerin ve mahallelerin merkezi olmalıdır. Münir Özkul’un da ifade ettiği gibi, “Okul sadece dört duvarla çevrili bir yer değildir. Okul eğitimin yapıldığı ve her yerdir.” Bu, eğitimin sınıf sınırları içinde kalmadığını, aslında okulun bir düşünce ve gelişim merkezi olduğunu ve bilginin okuldan çevremize doğru yayıldığını mükemmel bir şekilde ifade eder.

Öğretmenlerimiz, öğrencilerle olan etkileşimlerinden öğrenmeli ve bu öğrenimleri sürekli kendi mesleki gelişimlerine yansıtmalıdır. Eğitim canlı bir olgudur. Her öğretmen, sınıfa her girdiğinde, öğrencilerden aldığı geri bildirimlerle yenilenir ve kendini geliştirir. Kendilerini yetersiz hissettiklerinde, araştırarak ve öğrenerek bilgi ve becerilerini güncel tutarlar. Bu süreç, okulumuzu canlı ve dinamik bir yapıya tutar.

Sonuç olarak, hep birlikte çabalarak, öğrencilerimizin her birinin kendi potansiyellerinin farkına varmasını ve bu potansiyeli en iyi şekilde kullanmasını sağlamak bizim temel görevimizdir. Bu yolculukta her birinizin katkısı, okulumuzu daha ileriye taşıyacak en değerli unsurdur.

Ahmet BOZKIR
Karatay Ortaokulu Müdürü

Öğretmenlerin Güçlendirilmesinde Okul Yöneticilerinin Rolü

Öğretmenler, eğitim sistemlerinin sağlıklı işleyişinde, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ve örgütsel hedeflerin geliştirilmesinde önemli bir etkiye sahip olan okulların en önemli temel taşlarıdır.

Günümüzde bilgiye ulaşımın yaşanan dijital devrimlerle daha kolay duruma gelmesi öğretmenlik mesleğinde de önemli değişimler meydana getirmiş; öğretmenler bilgiyi aktaran kişi konumundan bilgiye ulaşma yollarını gösteren kişiler haline dönüşmüşlerdir. Bütün bu süreçleri öğretmenlerin okullarda ve sınıflarda uygulayabilmesinde okul yöneticilerinin öğretmenleri güçlendirme rollerinin de son derece önemli hale geldiğini belirtmek mümkündür.

Öğretmenlerin güçlendirilmesi okulla ilgili politikaların oluşturulması ve hayata geçirilmesinde verilecek olan kararlara öğretmenlerin katılmaları, öğretimle ilgili süreçlerde mesleki özelliğe sahip bulunmaları, öğretmenlerin statülerinin mesleklerinin değeri korunarak güçlendirilmesi, mesleklerinin çekiciliğinin artırılması, öz yeterliliklerinin desteklenmesi ve yönetsel görevler ile gelişimlerinin sağlanmasıdır.

Okul yöneticilerinin karşılaştıkları sorunları çözerek, sosyal etkinlikler düzenleyerek, terfi ettirerek ve kolay ulaşılabilir olarak öğretmenler arasında güvene dayalı ilişkiler kurarak öğretmenlerin güçlendirilmesine katkı sağlayabilirler. Öğretmenlerin statüsünün yükseltilmesi konusunda, öğretmenler genelde okul yöneticilerinden destek beklemekte, okul yöneticilerinin bazı çabaları olmasına karşın bu konunun devlet politikaları geliştirmek son derece önem taşımaktadır. Ayrıca oluşturulacak politikalarla öğretmenlerin, öğretim süreçlerinde farklı yöntem, teknik ve sorunlara yaratıcı ve yenilikçi çözümler denemeleri konusunda cesaretlendirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.

Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini devam ettirebilmeleri için lisansüstü eğitim başta olmak üzere, hizmet için eğitimlere katılmaları ve meslektaşlarıyla birlikte öğrenme yaklaşımları, meslektaş mentorluğu ve değerlendirmesi uygulamaları yapılmalıdır. Bu bağlamda Türkiye’de uygulanmakta olan başöğretmenlik ve uzman öğretmenlik çalışmalarının öğretmenlerin güçlendirilmesi yönünde önemli bir adım olduğu ifade edilebilir.

Yusuf IŞIK
Matematik Öğretmeni

PISA

Pısa Ve Timss Sınavlarını Ne Kadar Tanıyoruz

PISA (Programme for International Student Assessment) ve TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study), uluslararası ölçekte öğrencilerin matematik, fen ve okuma becerilerini değerlendiren önemli sınavlardır. PISA, OECD tarafından yürütülen ve 15 yaşındaki öğrencilerin performansını ölçen bir sınavdır. TIMSS ise uluslararası çapta matematik ve fen alanlarında 4. ve 8. sınıf öğrencilerinin başarılarını değerlendiren bir sınavdır.

Bu sınavlar genellikle ülkeler arasında eğitim sistemlerinin etkinliğini karşılaştırmak için kullanılır. Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeylerini ölçmek ve eğitim politikalarını şekillendirmek için önemli birer araç olarak kabul edilirler. PISA ve TIMSS sonuçları, ülkelerin eğitim sistemlerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek, politika yapıcılarının karar alma süreçlerinde bilgi sahibi olmalarını sağlamak amacıyla geniş çapta analiz edilir.

PISA ve TIMSS gibi uluslararası sınavlarda Türkiye'nin genellikle performansı, diğer ülkelerle kıyaslandığında ortalama veya altında olarak değerlendirilmiştir. Bu sınavlarda Türkiye'nin eğitim sisteminin bazı zayıf noktaları olduğu ve belirli alanlarda iyileştirmeye ihtiyaç duyulduğu sıklıkla vurgulanır.

Özellikle Türkiye'nin PISA sınavındaki performansı genellikle OECD ortalamasının altında olmuştur. Bu durum, Türkiye'nin öğrencilerinin okuma, matematik ve fen becerilerinde diğer ülkelerle kıyaslandığında geride olduğunu göstermektedir. PISA 2022 uygulamasında Türkiye 453 puanla ,81 ülke arasında 39. sırada, 37 OECD ülkesi arasında ise 32. sırada yer almaktadır.

TIMSS sınavında ise Türkiye'nin performansı genellikle orta seviyelerdedir, ancak bu sınavda da bazı alanlarda daha iyi bir performans gösterme potansiyeline sahip olduğu gözlemlenmiştir. TIMSS 2019 uygulamasında Türkiye,8.sınıf düzeyinde 496 ortalama puanı ile 39 katılımcı arasında 20. sırada yer almıştır.

Türkiye'nin eğitim sistemindeki zayıf noktaları belirlemek ve iyileştirmek için PISA ve TIMSS gibi uluslararası sınavların sonuçları önemli bir rehber sağlar. Bu sonuçlar, Türkiye'nin eğitim politikalarını ve uygulamalarını geliştirmek için kullanılabilir.

PISA ve TIMSS sınavlarında başarılı olmanın bazı ipuçları şunlar olabilir:

Okuma Alışkanlığı: Günlük olarak okuma alışkanlığı edinmek ve farklı türlerde metinlerle karşılaşmak, okuma becerilerinizi geliştirmenize yardımcı olur.

Matematik ve Fen Bilimleri Pratiği: Matematik ve fen bilimleri konularında düzenli olarak pratik yapmak önemlidir. Problemleri çözme becerilerinizi geliştirecek ve karmaşık konuları anlamanıza yardımcı olacaktır.

Görsel ve Grafıksel İfade Yeteneği: Fen bilimleri ve matematikte grafikler, tablolar ve diğer görsel ifadeler sıkça kullanılır. Bu tür görsel ifadeleri okuma, yorumlama ve kullanma becerilerinizi geliştirin.

Soru Çözme Stratejileri: Sınavlarda sorular genellikle karmaşıktır ve zaman sınırlıdır. Soruları anlama, analiz etme ve etkili bir şekilde yanıtlama konusunda stratejiler geliştirmek önemlidir.

Kaynakları Kullanma Yeteneği: Öğrencilerin bilgiyi kullanma yeteneklerini ölçer. Bilgiye erişme, değerlendirme ve kullanma konusunda becerilerinizi geliştirmek için çeşitli kaynakları kullanın.

Stres Yönetimi: Sınav stresi her öğrencinin yaşadığı bir durumdur. Ancak stresi yönetmek ve sınav gününde sakin kalmak önemlidir. Düzenli nefes egzersizleri, gevşeme teknikleri ve pozitif düşünme alışkanlıkları stresi azaltmaya yardımcı olabilir.

Motivasyon ve İnanç: Kendinize olan güveninizi artırmak ve sınavı başarıyla geçeceğinize inanmak önemlidir. Motivasyonunuzu yüksek tutmak için hedefler belirleyin ve bu hedeflere ulaşmak için çalışın.

Bu ipuçları, PISA sınavında başarılı olmanıza yardımcı olabilir. Ancak unutmayın ki her öğrencinin güçlü ve zayıf yanları farklıdır, bu yüzden kendinizi tanıyın ve çalışma stratejilerinizi buna göre uyarlayın.

Meryem ÖZCAN IŞIK
Matematik Öğretmeni

Göçmen Öğrencilerin Eğitiminde Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar

Ülkemiz sınır ülkelerimizde yaşanan siyasi karışıklıklardan dolayı son yıllarda ciddi bir şekilde göç almaktadır. Sadece sınır komşularımızdan değil örneğin Afganistan'dan da birçok göçmen ülkemizde bulunmaktadır. Bu göçmenler Avrupa'ya geçmek için ülkemizi koridor olarak kullanmaktadırlar. Bu nedenle ülkemizde ciddi bir şekilde göç hareketi yaşanmaktadır. Ülkemizde sayıları milyonları bulan göçmenler bulunmakta, dolayısıyla göçmen öğrencilerin eğitimi de ülke politikamızda önemli bir hale gelmiştir.

Göçmen öğrencilerin eğitimi, ülkemiz adına her alanda etkili bir roledir. Eğitim, her alanı doğrudan veya dolaylı olarak etkilemektedir. Bu problemlerin belirlenmesiyle ortaya çıkacak çözüm önerileri sayesinde de göçmen öğrencilerin sosyo kültürel uyumundaki artışın öncelikle okullarda gözleneceği ve bu olumlu ortamın da topluma yayılacağı bir gerçektir. Göçmenler yaşadıkları toplumda hayatın bir parçasıdır. İçinde yaşadıkları toplum ile ne kadar bütünleşirlerse o toplum içerisinde daha uyumlu bir yaşantı sürdürebilirler. Bu öğrencilerin kendilerini ötekileştirilmiş, dışlanmış hissetmeleri akademik başarılarının düşüşüne bu da ülkeye verimliliklerinde sorunlar ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bu durumların ortadan kaldırılması ancak eğitimle olacaktır.

Yaşanan problemlerin en başında göçmen ailelerin dil problemi görülmektedir. Göçmen ailelerin çocukları göç edilen ülkenin dilini bilmedikleri için O ülkenin eğitim sistemine uyum sağlayamamakta bunun sonucu olarak da eğitimlerine devam etmemekte ve dil bilmediklerinden dolayı başarılı olamamaktadırlar. Eğitimde yaşanan eksiklikler de başka problemleri doğurmaktadır.

Göçmen öğrencilerin başarıları göç ettikleri ülkenin öğrencilerin başarılarından daha düşük seviyededir. Göçmenlerin eğitimiyle ilgili olarak dil engeli, erken çocukluk eğitime katılmama, sınıf tekrarı, öğretmenlerin çok kültürlü eğitim için hazırlıklı olmamaları ve göçmenlerin problem çözmeye açık olmamaları sorun alanları olarak belirlenmiştir (OECD, 2015).

Göçmen çocuklar göç ettiği ülkelerde toplum hayatına ve okul ortamına uyum sağlamada birçok problem yaşamışlardır (Kaştan, 2015, akt: Sözer ve Işiker, 2021). Bu öğrencilerin sosyo-kültürel yapıları, dilleri, geldikleri ülkede almış oldukları eğitim düzeyleri ile geldikleri okulların eğitimi ile uygunluk göstermemektedir. Öğrenci velileri ve öğretmenlerin bu farklılıklara cevap verememelerinden dolayı ortaya problemler çıkmaktadır. Öğrencilerin düşük başarıları, öğretmenlerin göçmenlere yönelik eğitimde yetersiz kalmaları, geldikleri okullardaki öğrencilerle sosyal bağ kuramamaları, öğrencilerin okula devam konusunda istikrarsız oluşları, dil öğrenmedeki isteksizlikleri gibi problemler örnek gösterilebilir. Göçmen ailelerin yaşadığı ekonomik sorunlar, ailelerin çocuklarına karşı ilgisiz tutumları, ders araç gereç ve materyallerin yetersizliği de bu problemler içerisinde yer almaktadır.

Sonuç olarak yaşanan problemlerin en önemlisini dil sorunu oluşturmaktadır. Bu problem de doğrudan ya da dolaylı olarak diğer problemlerin oluşmasını etkilemektedir.

Mücahit ÜNLÜKAÇAR
Türkçe Öğretmeni-İdareci

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçe Öğretimi

Türkiye bugün 5 milyonu aşkın yabancı ev sahipliği yapmaktadır. Bu nüfusun yaklaşık yarısı çocuklardan oluşmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının 2022 verilerine göre Türkiye’de okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde 15.155.571 öğrenci örgün eğitim almıştır. Bu veriler okullaşan 1 milyon yabancı uyruklu öğrenci sayısı ile kıyaslandığında Türk eğitim sisteminde yer alan yabancı uyruklu öğrenci oranının azımsanmayacak düzeyde olduğu belirtilmelidir. Eğitim oranındaki bu artış haliyle okul ortamının sosyal ve kültürel yapısını da dönüştürmüştür.Yabancı uyruklu öğrencilerin dil sorunu, kültürleşme süreci, uyum, dışlanma gibi problemler dikkate alınarak yeni politikalar belirlenmiştir. Bu politikaların en önemli odak noktalarından bir tanesi Türkçe dil eğitimidir.

Alan yazın tarandığında, Türkçenin göçmenlere öğretimi üzerine yapılan bazı çalışmalar karşımıza çıkmaktadır.

Akkaya (2013), “Suriyeli Mültecilerin Türkçe Algıları”adlı makalesinde Türkçe öğrenenlerin Türkçeye ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, araştırmaya katılan Suriyelilerin %96,2’sinin Türkçeye ilgili olumlu metaforlar geliştirdiği görülürken %2,8’inin ise olumsuz metaforlar geliştirdiği tespit edilmiştir.

Gün(2015), “Yabancılarla Türkçe Öğretimi Veren Öğretim Elemanlarının Adıyaman İli Çadırkent Bölgesinde Türkçe Öğrenen Suriyeli Mültecilere Türk Kültürü Aktarımına İlişkin Görüşleri” adlı çalışmada Adıyaman’daki çadırkentte Türkçe öğreten öğretmenlerin Türk kültürünün aktarımına ve öğretimine ilişkin görüşlerini ele almış ve değerlendirmeler gerçekleştirmiştir.Araştırma sonucunda öğretim elemanlarına göre, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür aktarımının önemli bir yerinin olduğu, kullanılan metinlerin Türk kültürünü aktarmada kısmen yeterli olduğu, sınıf ortamında kültürel öğelerin kullanılmasının güdülenmeyi artırdığı tespit edilmiştir.

Erdoğan(2014), “ Türkiye’deki Suriyeliler: Toplumsal Kabul ve Uyum Araştırması” isimli raporunda Suriyeli misafirler konusundaki sürecin nasıl yönetildiğini değerlendirmiş ve sonraki yıllar neler yapılabileceğini ortaya koymuştur.

Türkiye,zorunlu eğitim çağındaki yabancı uyruklu öğrencileri Türk eğitim sistemine entegre edecek çalışmalar yürütmektedir.Milli Eğitim Bakanlığı ile Avrupa Birliği Türk Delegasyonu’nun ortaklaşa başlattığı “Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonlarının Desteklenmesi Projesi” ile mültecilerin yarıda kalan eğitimlerinin devam etmeleri sağlanmıştır.Yabancılarla Türkçe eğitiminde ilk defa PICTES projesi ile birlikte ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim verilmeye başlanmıştır.Bunun yeni bir alan olması,literatürde bu alanla ilgili çalışmaların az olması,yapılan çalışmaların genellikle projede karşılaşılan sorunlar ve çözümleri ile ilgili olması,bu düzeyde ilk defa eğitim verecek öğretmenlerin dil öğretiminde kullanacakları yöntemler gibi durumlar incelendiğinde çalışmaların önemi daha da artmıştır.PICTES projesinde Milli Eğitim Bakanlığının Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü’nün yabancılarla Türkçe öğretim programı takip edilmiştir. Ana dil öğretiminde olduğu gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilme sürecinde de dinleme,okuma,yazma,konuşma becerilerini kazandırılması gereklidir.Çünkü temel dil becerileri olmadan iletişim kurmak neredeyse imkansızdır. Dersin işleniş sürecinde sınıf ortamı, fiziksel koşullar, materyal kullanımı, öğrencilerin derse motivasyon durumları, öğretmenin kullandığı yöntem ve teknikler önemli rol oynar. Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki dil öğretimi sadece ders içi etkinliklerle değil,ders dışında ve sosyal hayatın her aşamasında yayılan, uygulanan ve çalışmalarla gelişen aşamalı bir süreçtir. Dil öğretimi süreklilik istediği için belirli ilkeler ışığında yapılmalıdır.Yabancılarla eğitim sürecini bir zincirin halkaları gibi düşünersek Türkçe dil öğretimi bu zincirin en önemli halkasıdır.Bu halkanın kopmaması için Türkçe eğitimine gereken özen gösterilmelidir.

Birgül ŞAHİN
Türkçe Öğretmeni

Çocuk Gelişimi Ve Din Öğretiminde Aile 'nin Rolü

Çocuk gelişimi ve din öğretimi, anne ve babaların üzerine düşen büyük bir sorumluluktur ve İslam, bu konuda anne ve babalara önemli görevler yükler. Kuran-ı Kerim ve hadisler, anne ve babaların çocuklarına nasıl davranmaları gerektiği konusunda rehberlik sunar.

Öncelikle, anne ve babaların çocuklarını doğru bir şekilde yetiştirmesi konusunda Kuran da şu ayet bulunmaktadır:

“Rabbimiz! Bize eşlerimizi ve çocuklarımızı göz aydınlığı kıl ve bizi, Allah’a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle.” (Furkan Suresi, 74. Ayet)

Bu ayet, anne ve babaların, çocuklarını Allah’a karşı gelmekten sakınan, doğru yolda olan insanlar olarak yetiştirmeleri gerektiğini vurgular. Ayrıca, anne ve babaların çocuklarına örnek olmaları gerektiği konusunda da birçok hadis bulunmaktadır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

“En iyi müslümanlar, en iyi ahlaka sahip olanlardır. En iyi ahlaka sahip olanlar ise, ailesine karşı en iyi davrananlardır.” Bu hadis, anne ve babaların çocuklarına karşı sevgi, saygı ve doğru davranışlar sergilemeleri gerektiğini belirtir.

Anne ve babaların çocuklarına dini eğitim vermeleri de önemlidir. Kuran da şöyle buyrulur: *“Ey iman edenler! Kendinizin ve ailenizin yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun.” (Tahrim Suresi, 6. Ayet)*

Bu ayet, anne ve babaların, çocuklarını doğru bir şekilde eğitmeleri ve onları İslam’a uygun bir şekilde yetiştirmeleri gerektiğini vurgular.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) çocukların eğitimi konusunda şöyle buyurmuştur:

“Her doğan çocuk, İslam fıtratı üzerine doğar. Onu anne ve babası Yahudi, Hristiyan veya Mecusi(Zerdüşçü) yapar.”

Bu hadis, çocukların doğuştan İslam’a yatkın olduğunu ve anne ve babalarının onları doğru bir şekilde yönlendirmesi gerektiğini belirtir.

Sonuç olarak, anne ve babaların çocuk gelişimi ve din öğretimi konusundaki rolü büyüktür ve İslam, onlara bu konuda büyük sorumluluklar yükler. Kuran-ı Kerim ve hadisler, anne ve babaların çocuklarına sevgi, saygı ve doğru eğitimi vermeleri gerektiğini vurgular ve müslümanları bu konuda üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye teşvik eder.

Tuğba UZUNAY DENİZ
Din K. ve A. Bilgisi Öğretmeni

İslam'da Din Eğitiminin Temel Taşı

Din kaynağı vahiye dayanan dünya ve ahrette insan mutluluğunu amaçlayan ilahi kurallardır. Din bir yaşam tarzıdır, sosyal hayatımızın içindedir ve günlük hayatımızı da inancımız şekillendirir; dolayısıyla inanan insanlar olarak inancımız doğrultusunda yaşarız. Din eğitiminin temeli de erken çocukluk dönemi olan 0-6 yaş döneminde ailede verilmelidir. Çocukların dini eğitiminde en önemli nokta anne babasıyla kurduğu sağlıklı ilişkidir. Yapılan araştırmalar ailede verilen dini eğitimin önemini bizlere göstermektedir. Ailede temeli atılan dini eğitimin çocuklara çok daha derinden etki ettiği görülmektedir.

Nitekim aile dini eğitimdeki temel sorumluluğunu üstlenmez ve sorumluluğu kurumlara bırakırsa çocuklar dini eğitimi sıradan bir ders gibi algılayacaktır. Bu durumda da inandıkları dinle arasındaki

duygusal bağı kuramayacaktır. Anne babalar çocukları, kalbinde Allah ve peygamber sevgisi olan güzel ahlaklı bireyler olarak yetiştirmek istiyorsa bunun için çaba gösterip emek vermelidir. Çocuklar fitratları gereği okul öncesi dönemde dini sorular sormaya başlar, Allah'ın varlığıyla ilgili soruları merak ederler. Anne babalar çocukların meraklı sorularına doyurucu cevaplar vermezse ya da yanlış cümlelerle anlatırsa ileri dönemlerde bunun telafisi çok zor olabilir. Günümüzde gençlerde deizm, ateizm gibi inanışların artma sebeplerine bakıldığında maalesef temelinde kopuk aile ilişkileri ya da verilen yanlış din eğitimi olduğu görülmektedir. Bu bağlamda teknolojinin olumsuz etkisini de inkâr edemeyiz, yaşadığımız teknoloji çağında çocuklara vakit ayırmak daha da zorlaşmaktadır. Bu noktada anne babalara büyük sorumluluklar düşmektedir. Teknolojinin kontrolsüz kullanımı aile ilişkilerinin zayıflamasına sebep olmakta anne ve babaları din eğitiminde rol model olmaktan çıkarıp çocukları ekrana mahkûm etmektedir. Çocuklar günün çoğunu ekran başında geçirip anne-babasından çok ekran yüzü görüyorsa ve anne baba sevgisinden mahrum kalıyorsa maalesef minik yüreklerindeki boşluğu da sanal sevgiler dolduruyor.

İslam dininde ailenin din eğitimindeki görevi çocuğu yetişkinlikteki dini sorumluluğa hazırlamaktır. Anne babalar çocuğun yetişkinlikte kendi rızasıyla ibadetlerini yapmasını ve güzel ahlaklı bir birey olmasını istiyorsa doğru din eğitimi vermek zorundadır.

Sevgili Peygamberimiz her konuda olduğu gibi bize bu konuda da en güzel örnektir, çocuklara dini sevdirmenin yolunun onların kalplerine dokunmaktan geçtiğini bizlere göstermektedir. Peygamberimiz çocuklara olan sevgisini söz ve davranışlarıyla göstermiş onları kucaklamış ve onların çocuksu hatalarını görmezden gelip merhametle muamele etmiştir. Bir hadisi şerifinde “kolaylaştırınız zorlaştırmayınız müjdeleyiniz nefret ettirmeyiniz” buyurarak din eğitiminin sevgi temelli olması gerektiğini de bizlere göstermiştir. Yüce Allah çocuklarımıza ibadet sorumluluğu yüklememiş buluş çağına kadar sorumlu tutmamıştır. Bu döneme kadar aile peygamberimizi örnek alarak öncelikle din eğitiminde ahlaki ilkeleri çocuğa öğretmeli ve onlara davranışlarıyla örnek olmalıdır. Sonuç olarak “hiçbir anne baba çocuklarına güzel ahlaktan daha iyi bir hediye veremez” diyen Efendimiz' in (sav) sözünü hatırlayıp hiçbir maddi mirasın güzel ahlaktan daha kıymetli olamayacağını unutmamalı ve onların zihinlerine ve kalplerine aileler olarak güzel ahlak tohumları ekip yeşertmeye gayret etmeliyiz.

Merve ARICI
Din K. ve A. Bilgisi Öğretmeni

Helal Gıda

Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız sayamazsınız.

Bizlere sunulan nimetlerin en başında sağlık gelir. Hastalık gelmeden önce sağlığın kıymetini bilmeliyiz. Sağlığı korumanın yollarından olan dengeli beslenmeli, sağlığa zararlı, şüpheli ve haram olan yiyeceklerden kaçınmalıyız.

Helal gıda Müslümanlar için İslami kurallara uygun olarak üretilen ve işlenen gıda ürünleri demektir. Helalin zıttı da haramdır ki yasaklı ve şüpheli gıdalar anlamına gelir.

Hepimiz toplumun ahlaki olarak bozulduğundan, suç oranlarının arttığından şikayet ederiz ve bunun suçlusunun da "zaman" olduğunu söyleriz. Oysa yediğimiz içtiğimiz gıdaların nereden geldiğine, nasıl üretildiğine, katkı maddesine dikkat etmek çok önemlidir. Özellikle de et ve et ürünlerini tüketirken İslami kurallara uygun kesilmesi, hayvanın sağlıklı olması, besmele ile kesilmesi ve kesimin Müslüman bir kişi tarafından yapılması gereklidir. Diğer gıda ürünleri içinde tüketilmesi sırasında katkı madde içeren haram gıdaya giren domuz yağı, jelatin kullanımı, alkolsüz içeceklerde alkol kullanılması, tatlandırıcılar, trans yağlar, gıda boyaları gibi malzemelerin kullanımı sağlığımızı bozmaktadır.

Gıdanın insan ahlakı ile ilişkisine gelecek olursak

Peygamberimiz : Allah'a yemin ederim ki bir adam haram lokma yerse, ondan 40 gün amelleri kabul edilmez, bulmuştur. Bu konuyla ilgili çok düşünmemiz gereken şu kıssayı anlatmak istiyorum:

Bir zamanlar Kufe şehrinde Sabit isminde bir genç vardı. Sabit takva ehli bir Müslümandı. Bir gün vakit namazını kılmak için dere kenarına gelir. .Abdest alırken dereye gelen kıpkırmızı bir elmadan ısırır. Elma çok tatlı gelir. Lakin yuttuğu lokma yerini bir anda hüzne bırakır. Çünkü Sabit kimsenin malını izinsiz yememeye, kullanmamaya dikkat eden biriydi. Başkasının malını izin almadan ısırıldığı için müthiş bir hüzne kapılır. Hemen yola koyulur. Elmanın geldiği yolu takip edip bahçeye ulaşır. Bahçe sahibine durumu anlatır ve helallik ister.

Bahçe sahibi ise: Bahçemde çalışıp hizmetkarlık edersen o zaman düşünürüm, der.

Sabit: Allah'ın huzuruna haram yiyerek çıkmaktansa bedelini öderim, der. Belli bir zaman çalıştıktan sonra bahçe sahibinden helallik ister.

Bahçe sahibi: Sana hakkımı helal edeceğim fakat bir şartım var, der. Benim bir kızım var. Gözleri görmez, kulağı duymaz, elleri tutmaz, ayakları yürümez. Onunla evlenirsen hakkımı helal ederim, der. Sabit adamın teklifini kabul eder. Düğün günü gelir. Odaya giren Sabit, karşısında güzeller güzeli bir kız görür. Hemen odadan çıkar. Bahçe sahibine, bir yanlışlık olduğunu, bahsedildiği gibi bir kız olmadığını söyler.

Bahçe sahibi: Bak oğlum, O kız görmez çünkü harama bakmadı. Yürümez çünkü hiç ayakları harama gitmedi. Duymaz çünkü hiç haram işitmedi. Tutamaz çünkü elleri haram bir şey tutmadı. Sen de harama bu kadar dikkat eden birisi olduğun için seni damadım olarak görmeye karar verdim ve elma bahçesinin tamamı senindir, der.

Bu evlilikten bir çocuk dünyaya geldi. Bu çocuk İslam dininin 4 hak mezhebi olan Hanefi mezhebinin kurucusu, İslam fıkıh ve hadis bilgini büyük İmam, imam-ı Azam Ebu Hanife'dir.

Küçük yaşlarda 7 günde Kur'an hafızı olan İmam hakkında annesi:

Eğer babası o elmayı ısırmasaydı Kur'an'ı 7 günde değil 3 günde ezberlerdi, demiştir.

Temiz nesiller helal gıdalar ile mümkündür.

Sağlıkla kalın.

Abdullah TÜRKER
Türkçe Öğretmeni

Okullarda Aranılan Değer: Edep

Edep; TDV İslam ansiklopedisinde bir toplumda örf, adet ve kural halini almış iyi tutum ve davranışlar veya bunları kazandıran bilgi anlamında kullanılan terimdir. Edep, terbiye olarak da kullanılır. Edep veya terbiye toplumun nesilden nesile aktardığı, kültür haline gelmiş ve toplumun ayrılmaz parçalarından biri olarak da düşünülebilir. Peygamberimize, iki yaşında çocuğu olan bir sahabe gelerek: “Ya Resulallah, iki yaşında bir çocuğum var, onun eğitimi için ne yapmalıyım?” dediğinde, peygamberimiz çok geç kaldığını ve çocuk eğitiminin anne karnında başlanması gerektiğini söylediği rivayet edilmektedir.

Kısaca birkaç başlık halinde okullarda daha iyi bir eğitimin olabilmesi için neler yapabiliriz:

Ebeveyn Eğitimi

Çocukların ilk eğitim aldıkları yer ailesidir. Çocuklar ilk olarak anne babalarını örnek alırlar ve anne babalarına göre şekillenirler. Peygamberimiz bu konuda bizlere örnek olmuş ve çocuk anne karnındayken özellikle annenin bu konuda hassas davranması gerektiğine dikkat çekmiştir. Diğer taraftan bir babanın çocuğuna mal, mülk, para vs. maddi miras bırakmaktan ziyade güzel ahlak sahibi olması, toplum içerisinde nasıl davranması gerektiği ile ilgili bilgileri öğretmesi gerekir. Özellikle okullarda problemler ailelerin çocuklarının olumsuz davranışlar sergilediklerine ve eğitime kapalı olduklarına şahit olmaktadır. Anne ve babalar gerekli eğitimden geçirilip çocuklarına nasıl davranmaları gerektiği ile ilgili bilgi sahibi olmaları gerekir.

Helal Gıda ile Beslenmek

Müminun suresi 51. Ayette Allahu Teala: “Ey Peygamberler! Helal ve temiz olan şeylerden yiyiniz ve salih ameller işleyiniz. Zira ben yaptığınız her şeyi bilmekteyim” diye buyurur. Yani salih amelleri yapmanın şartı, helal ve temiz olan şeylerle beslenmeye bağlanıyor. İnsanın beslenmesi mizacına, karakterine, davranışlarına, sözlerine etki ediyor.

Besmeleli Müfredat

Yukarıda helal gıda ile beslenmenin öneminden bahsettik. Eğitim sistemimizin de helalinden Kur'an ve sünnet endeksli olması gerektiği aşikardır. Bizim milletimiz dinine, örf ve anelerine bağlı bir millettir. Dinine ve kültürüne ters olan uygulamaları kabul etmesi çok zordur. Belki yıllardır okullarımızda yaşanan problemlerin başında bizim dinimize ve örfümüze ters olan eğitimde ısrarcı davranılması yatıyordur. Diğer taraftan eğitim sistemimizin 12 yıl zorunlu bir şekilde olması, istekli olmayan ama zorunlu olarak dört duvar arasında olması gereken öğrencilerimizle dolu.

Öğrenciye Sevgi – Öğretmene Saygı

Çocukların ilk eğitim aldıkları yer ailesidir. Çocukların anne ve babalarından sonra ilk örnek aldıkları kişi ve kişilikler de öğretmenleridir. Bir çocuğun hayatındaki en büyük şanslarından birisi de iyi bir öğretmene, donanımlı bir öğretmene sahip olmasıdır. Öğretmenin sadece bilgi donanımına değil, bilgi ile beraber sevgi, saygı, adalet, merhamet, cömertlik gibi temel değerlere de sahip olması gerekir. Bunları da öğrencilerine örnek olarak, gerekirse uygulamalı bir şekilde bu değerleri öğrencilerine aşılması gerekir. Öğretmen, öğrencisinden saygı bekliyorsa önce ona sevgi göstermelidir.

Sonuç olarak:

Söylenecek çok söz var ve bu hamur çok su götürür ama bu çocuklar, bizim çocuklarımız. Onların mutluluğu bizim mutluluğumuz, onların üzüntüsü bizim üzüntümüzdür. Çocuklarımızın iyi bir eğitimden geçmesi, sağlam bir şekilde yetişmesi için devletimizin, toplumumuzun, anne babaların ve öğretmenlerimizin üzerine birçok görevler düşmektedir. Maalesef, olumsuz olan durumlarda herkes topu başkasına atmakta, olumlu olan durumlarda ise kendisine pay çıkarmaktadır. Öğretmen, edepsiz bir öğrenci ile karşılaştığında ailesine veya devlete suç atmakta, aileler çocukları ile ilgili okuldan veya sokaktan bir şikayet aldığında öğretmene veya arkadaşlarına suç atıyor ama hiç kimse sorumluluğu üzerine almıyor. Olan maalesef masum, tertemiz, günahsız bir şekilde okula başlayıp, gerekli(!) eğitimden geçip, gereksiz (!) eğitimden geçen, liseden bir suç makinası şeklinde çıkan çocuklara oluyor. Herkesin aklını başına alıp bir an önce, üzerine alması gereken sorumlulukları alması gerekir vassalam.

Şevket ŞEN
Din Kültürü ve A.B. Öğretmeni

اَدَبٌ يَاهُو

Hatırladık

Bir öğretim üyesi bir gün sınıfa elinde kavanoz, büyükçe taşlar, çakıl taşları, kum ve su ile gelir. Öğrenciler dersle alakası olmayan bu malzemelerin neden getirildiğini anlamak için hayretle hocayı izlerken, hoca derki: “Evet, şimdi kavanoza bu büyük taşları koyuyorum.” Kavanoz görüntüde ağzına kadar dolmuştur. Hoca öğrencilere sorar : “Çocuklar sizce bu kavanoz doldu mu?” Öğrenciler hep birlikte cevap verirler: “Eveeeeet!” Daha sonra hoca küçük çakıl taşlarını kavanoza atar. O da kavanoza sığar. Hocanın kavanoz doldu mu sorusuna öğrenciler hep bir ağızdan artık yanılacaklarını bilerek ama merakla aynı şekilde cevap verirler: “Eveeeeet!” Hoca bu kez suyu alıp kavanoza döker. O da boşluklardan geçerek kavanoza girer. Hoca bu kez kendisi cevap verir:”Evet çocuklar kavanoz bu kez gerçekten doldu. Şimdi hepiniz merak ediyorsunuz değil mi? Böyle bir deneyi hoca durup dururken niye yaptı? Çocuklar, kavanoz bizim hayatımızdır. Sırasıyla büyük taşlar, hayatımızdaki birinci derecede öncelik vermemiz gereken şeylerdir. Yani ailemiz, sevdiklerimiz, ibadetlerimiz, sağlığımız, gibi. Küçük taşlar; yakın arkadaşlarımız, günlük işlerimiz, kum ve su da 3. ve 4. derece önem vermemiz gereken hobilerimiz, eğlencelerimizdir. Bu kavanoza eğer ilk önce suyu veya kumu koysaydım geriye kalan küçük ve büyük taşları asla koyamazdım. O yüzden önceliklerimizi iyi belirlemeliyiz, zamanımızı doğru kullanmalıyız.” diye deneyin esas dersini verir.

Bizler de bugün hayatımızda çoğu zaman bu hataya düşmüyor muyuz? Daha fazla özgürlük adına önümüze serilen; sosyal medya, tüketim gibi her ne varsa bizi daha çok tutsak edip önceliklerimizin yerine geçiyor mu? Bizi ailemizden, sevdiklerimizden ve dahi kendimizden ayırmıyor mu?

Eskiler İbnü’l Vakt diye bir kavram kullanırlarmış. İbnü’l Vakt; vaktin çocuğu demek. Bu kişinin en büyük özelliği, geçmiş ve gelecek kaygısından kurtulup ânı kıymetlendirmek için ne gerekiyorsa onu yapması. Modernizmin bize sunduğu anı yaşa, anın tadını çıkar, bir daha mı geleceksin dünyaya mottosundan farklı bir bakış açısı. Çünkü her an kıymetli, her nefes değerli. Zaman geçirilecek değil, kıymetlendirilecek bir kavram. Günümüzde zaman çabuk geçirildiğinde insanlar maalesef mutlu oluyorlar. Fakat bize verilen en kıymetli iki şey: boş vakit ve sağlık. Kıymeti ancak kaybedince anlaşılıyor maalesef.

Peki, vakit değerlendirince ne olur? Ona da Ebu’l Vakt demişler. Yani vaktin babası. Az zamanda çok iş yapan kalb-i selim ilim adamları, âlimler, mütefekkirler işte böyle. Diğer insanlar artık o zaman da ne yapılması gerektiğini onlara bakarak anlarlar. Bunun için Kur’an’ın ifadesiyle kalb-i selim düşünmek gerek. Yani akleden ve aslımı koruyan kalp. Akleden kalbe sahip olan insan, düşünürken önce ben demez, insan ve toplum yararına olacak işler düşünür, karşılıksız iyilik yapar, üretir, daima hayır yolunda koşturur, her yaptığı hikmetlidir yani yerli yerindedir. Tüm bunlar günümüzde çok mu zordur? Değil tabii ki de! Öncelikle en temel soruyu kendimize soracağız. Nedir o soru? Bence her insanın şu dünyada kendine sorması ve cevaplaması gereken iki temel soru var. Bulunan cevap dünya ve ahiret mutluluğunu belirleyecek. Hazır mısınız? Soruyorum. Birincisi: Bu dünyaya neden geldiğiniz? İkincisi: Bu dünyadan gittiniz geriye sizden ne kaldı?

Soruların gerçek cevabını bulup yaşayan, yaşatan ve hatırlayanlardan olmak duası ile.

Polat KANIK
Psikolojik Danışman

Anlamak...

Aslında anlatabilmek için anlamak...

Dil , bir milletin kendine resmi olarak seçip bir sonraki nesle aktardıkları belirli bir alfabeyle göre oluşturulmuş kalıplar mıdır? Mesela bitkilerin, eşyaların, hayvanların veya farklı ırktan, soydan kişilerin formal veya informal olarak öğrenmedikleri, sözsüz ve sadece duygularla, tepkilerle ve de tepkisizlikle, sessizce ifade edilebilen dilleri olamaz mı?

Dil aslında Türkçe, İngilizce, İtalyanca diye dar kalıplara sığdırılamayacak, kendimizi anlatabilmek ve karşımızdakini anlayabilmek için yapılabilecek her türlü eylem ve eylemsizliktir. Bazen bir damla gözyaşı, bazen yüzümüze takındığımız buruk bir ifade bazen de yersiz ve büyük bir kahkaha en içinden çıkılmaz durumlarda da derin bir sessizlik bizi çok da iyi ifade etmez mi?

Peki karşımızdaki kişiyi anlamadan ona bazı konularda tavsiyeler vermek, nasihatler etmek hedef alınmadan atılmış oklara benzemez mi?

Bir çocuğun, bir yetişkinin olumsuz davranışlarını doğru bulmadığımız zaman kendimizce o kişiye doğru yolu, doğru davranışı göstermeye çalışırız; ancak çoğumuz olumsuz davranışın altında yatan nedenleri, yani karşımızdaki kişiyi anlamak yolunu seçmez doğrudan davranışa odaklanırız.

Belki de olumsuz davranış; bir isyanın, bir üzüntünün, bir travmanın habercisidir. Çocuğumuzun çocuk yaşta yaptığı makyaj akranları tarafından zorbalığa uğradığına, gösterdiği şiddet eğilimli davranış en sevdikleri tarafından kendisine uygulanan tarifeyle, okuldan kaçması birileri tarafından merak edilmek, önemsenmek gibi ihtiyaçları olduğuna işaret etmez mi?

Biz yetişkinler bile bazen üzüntümüzü veya mutluluğumuzu göstermek için aslında dışarıdan garip görünen ama duygu yoğunluğumuzdan dolayı kontrol edemediğimiz davranışlar sergilemez miyiz? Arabamızda son ses müzik açmaz mıyız mesela en mutlu ve kırgın anlarımızda

Başta dönecek olursak anlatabilmek için öncelikle anlamamız lazım. Olumsuz davranış cezalandırmadan önce üstünü kapatıp “yenisi asla olmayacak” demeden önce o davranışın nedenini bulmamız lazım. Daha zor ve karmaşık bir hale gelmeden önce yargılamayıp çözüm yolu üretmemiz lazım.

Yargılanmadan önce anlaşıldığımız bir dünya da yaşamak dileğiyle.

Ayşe KURT
Özel Eğitim Öğretmeni

Avucumuzdaki Kelebek:Türkçe

Ana dilimiz olan Türkçemizi günlük yaşamın içinde hakkını vererek kullanabiliyor muyuz, ona bir şeyler katabiliyor muyuz? Sevincimizi, öfkemizi, acılarımızı, içimizde yaşadığımız duyguları muntazam bir biçimde ifade edebiliyor muyuz? Yoksa Türkçemiz tüm zenginliğine karşın bizim ellerimizde yitip gidiyor mu? Bu soruların cevabı aslında bizim elimizde. Bizim kendimizi ne kadar geliştirdiğimize, ne kadar kitap okuduğumuza, yazı diline hakim olduğumuza, nasıl konuştuğumuza, insanları nasıl dinlediğimize bağlı.

Ahmet Şerif İzgören 'in “Avucumuzdaki Kelebek” hikayesini duydunuz mu hiç? Zamanın birinde bilgiye aç iki kız kardeş etraflarından aldıkları bilgileri yetersiz bulup yörelerindeki en büyük bilgeye gitmeye karar vermişler. Bilge adam kızların sorduğu bütün soruları bilmiş. Kızlar bir süre sonra sıkılıp, bilgenin dahi bilemeyeceği bir soru bulalım demişler. Birisi avucunun içine bir kelebek almış “Canlı mı, ölü mü? “ diye bilgeye sormuş. Bilge canlı derse avucunu sıkacak, ölü derse keleşeği serbest bırakacaktı aslında. Bilge uzun uzun kızın gözlerine bakmış ve cevap vermiş. ‘ Senin elinde kızım, senin elinde... Aynen bu hikayedeki gibi dilimizin kaderi de bizim elimizde.Ya dilimize hak ettiği değeri verir, onu geliştiririz ya da gelişmesine yardım etmez ve yitip gitmesine sebep oluruz.

Fransız Türkolog Jean Deny, Türkçenin yapısının mükemmelliğini matematik formüllerine benzetmiştir.Ayrıca dünya üzerinde konuşulan en zengin dillerden biridir.Bu zenginlik kökleri binlerce yıl öncesine dayanan zengin tarihimizden beslenir.1980' lerde UNESCO tarafından hazırlanan bir raporda Türkçenin konuşucu bakımından dünyanın 5. Büyük dili olduğu açıklanmıştır.Yapılan başka bir araştırmaya göre ise dünyada yaklaşık 250-300 milyon kişi Türkçe konuşmaktadır.

Türk Dil Kurumunu kaynak alırsak dilimizdeki güncel sözcük sayısı 616.767'tir.Türkçede 78.000 ana sözcük bulunmasına rağmen nüfusumuzun büyük bölümü günlük yaşantısında maalesef ortalama 400 civarında sözcük kullanmaktadır.Bu sayı çok az kalmaktadır ve dilimizin gelişmesine ket vurmaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında lütfen kendinize tekrardan sorar mısınız? Siz gerçekten duygularınızı, sevincinizi, öfkenizi mükemmel bir şekilde ifade edebiliyor musunuz? Yoksa içimizden geçenleri dile dökme konusunda sıkıntı mı yaşıyorsunuz?Dili kullanma konusunda bir sıkıntı yaşıyorsanız lütfen izleyin,dinleyin,yazın ve özellikle okuyun;bol bol okuyun.Kitapları okurken kaptırın kendinizi, o kitabın kahramanı siz olun. Tüm etkinlikleri yaparken yeni sözcükler keşfedin, yeni sözcükleri ekleyin heybenize. Geliştirin Türkçemizi,bırakın avucunuzdaki keleşeği bırakın ki uçsun.

Gönül CİHANGİR ERDOĞDU
Türkçe Öğretmeni

Özbekistan(Konya'dan Taşkent'e)

İlk başlarda sadece TV Hava Durumu bültenlerinde adları geçiyordu: Taşkent, Almatı, Bişkek... 2000'li yılların İmam-Hatip Lisesi ortamı, sonrasında ise Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşları çalışmalarında artık aklımızda köklü bir yer edinmişti Semerkand, Buhara, Hiva...

Buraları duyduk, dinledik ama ekonomi başta olmak üzere bir çok nedenle gitmek-görmek mümkün değildi. 2019 yılında Buhara'da yapılan İmam Buhari sempozyumuna Türkiye'den TBMM öncülüğünde katılacak gruba dahil olmuşken, Akademik Personellerin yoğun talebiyle o süreçten mahrum kalmış olduk. 2018 yılında Milli Eğitim Bakanlığınca KKTC okullarına yapılması planlanan görevlendirmemiz, 2019 Ekiminde bir anda Özbekistan'a döndü. 3-4 ay önce 8 günlük için planlanan seyahate katılmak nasip olmamışken, şimdi 2 yıllık bir Özbekistan hayatına başlamıştık.

Üniversite bitene kadar tüm eğitim hayatı ailesinin yanında geçmiş, Öğretmenlik hayatı ise sadece bir ilçe değişikliğinden ibaret olan birisi için farklı şehirde yaşamak hayali bile yeterince stres oluştururken, soluğu başka bir ülkede aldık. Tabi bu, olağanüstü duruma alışmak 2-3 ayımı aldı.

İslam Tarihi ve Medeniyetinin en önemli şehirlerinin bir kısmını içinde barındırıyor Özbekistan. Bizler içinse daha da önemli bir ülke. Özbeklerle aynı inancı paylaşmanın yanı sıra, atalarımızın Anadolu'ya bu coğrafyadan, özellikle Özbekistan'ın Güneyindeki Harezmi/Hiva bölgesinden geldiği biliniyor. Türkiye'de olduğu gibi Özbekistan'da bölgesel dil farklılıkları mevcut. Bizlerin Özbekçe konuşma çabalarına şahit olan Özbekler "Harezmi misiniz?" diye soruyorlar ve dilimizin en çok o bölgeye benzediğini ispatlamış oluyorlar.

Özbekistan Rus Komünizminin etkilerini her yönüyle görebileceğiniz bir ülke. SSCB'nin dağılmasının ve bağımsızlığın üzerinden 30 yıl geçmiş olsa da Rus Kültürü üzerine kurulmuş şehir, mimari, harfler ve düşünce yapısını belki bir 30 yıl daha geçse de, tamamen ortadan kaldırmak mümkün olmayacak. Mesela, bir çok cadde ve metro durağının ismi Rus kültürüne ait önemli şahsiyetlerken, bu isimler yavaş yavaş değiştiriliyor. Aklıma gelen bir metro durağı ismi: Puşkin. Tabi buna karşın, evimin önündeki Taşkent'in büyük ve meşhur caddesinin ismi de Büyük İpek Yolu Caddesi ve yine evime 2-3 km. uzaklıktaki Taşkent'in en merkezi bölgesinin ismi Emir Timur meydanı. İslam Edebiyatında adını çokça duyduğumuz Ali Şir Nevai'nin ismi bir çok farklı mekana verilmiş.

Özbekistan hatıralarıyla ilgili en çok sorulan soru, orada nasıl anlaşabildiğimiz konusu! İşin dil bilimi açısından boyutunu bilemeyiz. Tecrübeyle görülen kısmı şöyle: Azerilerin dili kadar olmamakla beraber, Özbekçe bize çok yakın. Sanki bazı harf değişiklikleri ve fiil çekim değişiklikleri ile türetilmiş bir dil gibi... Ben=Men gibi yada Geliyorum=Kelaman gibi. Arapça ve Farsça tecrübesi olan bir Türk 10-15 günde, böyle bir tecrübesi olmayan biri ise 3-4 ay içinde Özbeklerle iletişim kurmaya başlayabilir. Özbekistan'ın bilinen başkenti Taşkent ise de Kültürel Başkenti ve tarihi açıdan değişmez başkenti Semerkand'tır. Bunu İstanbul'a benzetebiliriz. Türkiye'den çıkınca, Türkiye denince akla İstanbul gelir, Özbekistan denince de Emir Timur'un şehri Semerkand gelmelidir.

(Özbekistan'a dair planladığımız geniş bir yazının, giriş çalışmasıdır.)

Registan Meydanı, Semerkand

Cüneyt KAYA

Din K. ve Ahlak B. Öğretmeni

Sanat Eğitiminde Modern Yaklaşımlar

Sanat eğitiminde modern yaklaşımlar, geleneksel öğretim metodlarına yenilikçi ve çağdaş yöntemlerin entegrasyonunu vurgular. Bu yaklaşımlar, öğrencilerin yaratıcılığını teşvik etmek, eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek ve sanatı daha geniş bir bağlamda anlamalarını sağlamak için çeşitli stratejileri içerir. Özellikle dijital teknolojilerin artan kullanımıyla birlikte, sanat eğitimi alanında yeni ufuklar açılmıştır.

Modern sanat eğitimi, öğrencilere yaratıcı süreçleri keşfetme ve deneyimleme fırsatı sunar. Geleneksel ders kitapları yerine, öğrencilerin kendi ilgi alanlarına ve deneyimlerine dayalı öğrenme ortamları oluşturulur. Bu; öğrencilerin sanat eserlerini sadece incelemekle kalmayıp, aynı zamanda kendi eserlerini yaratmalarını sağlayarak öğrenmeyi daha etkili hale getirir.

Ayrıca; modern sanat eğitimi, çoklu zekâ teorisini ve öğrenme stillerini göz önünde bulundurarak öğretim stratejilerini çeşitlendirir. Öğrencilerin farklı öğrenme stillerine uygun olan çeşitli materyaller ve etkinlikler kullanılır. Örneğin; görsel öğrenenler için video dersleri veya sanat galerilerindeki geziler düzenlenebilirken, kinestetik öğrenenler için elle tutulabilir sanat projeleri teşvik edilir.

Teknolojinin sanat eğitimine entegrasyonu da modern yaklaşımların önemli bir parçasıdır. Dijital sanat araçları ve yazılımları, öğrencilere yeni ifade biçimleri keşfetme ve sanat eserlerini dijital platformlarda sergileme imkanı sunar. Ayrıca, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik gibi teknolojiler, öğrencilerin sanat eserlerini farklı bir perspektiften deneyimlemelerine olanak tanır.

Sonuç olarak; modern sanat eğitimi, öğrencilere daha etkili bir şekilde öğrenme ve yaratıcılık becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Geleneksel yöntemlerle birlikte kullanıldığında, bu yaklaşımlar; öğrencilerin sanatı daha derinlemesine anlamalarını ve kendi benzersiz sanat seslerini keşfetmelerini sağlar.

Süleyman KIZILALTIN
Resim Öğretmeni-İdareci

Rızık Zamanı

Rızık bir lokma mı sanırsın?
Doğrusu gerçekten aldanırsın.
Bir muhabbet pınarına daldıysan ne ala.
İşte o zaman Rezzak esması ziya

Sabri da bilmezden gelme rızık olarak.
O ki sana ebedi alemde yolluk olacak.
Kırılan kalbinden içeri can suyu sızacak.
Bu rızık seni hamken pişmiş kılacak.

Dosdoğru dosta rast geldiyse yolun.
İşte sen en şanslı kulsun.
Allah'ın lütfuna nail olmuşsun.
Rızıkların en güzelini bulmuşsun.

Cömertliği de kendinden bilme.
O da sana haktan armağan.
Şükret dur bu rızık için de.
Niyet et daha fazla infak edebilmeye.

Ruhu iyileştiren sır duada saklıdır.
Semaya açılan eller sonsuz zenginliğedir.
Bunu bilende ne ümitsizlik ne tükenmişlik vardır.
Yakarış kapısında yine Rezzak sıfatı yansımaktadır.

Huzuru bulan daha da aramaz başka şey.
Çünkü teslimiyettir yok diğer şey.
Yükü dünya değil ki zorlamaz hiçbir şey.
Gerçek rızık işte böyle bir şey.

Kelimeler yetmez rızık anlatmaya.
İman yoksunu olup da kaynağı kapatma.
Kulağın seste olsun gözün tetikte.
Ahiret heybeni doldurmaya bak büyük dikkatle.

Anma

Anma dünyayı bu kadar çok.
Düşündükçe onu derdin çok.
Hazırla kendini ebedi aleme.
Zaman yok ama yapılacak çok.

Hiç

Dört dörtlük nedir? De hele.
Gülüyorum ben bu suale.
Koca bir hiçken
Ne bileyim dört ne beş ne?

Muhabbet

Muhabbet kuşun kanadında.
Ürkütmeden yaklaşmak ne ala.
Bu yüzden mi pek azdır.
Onca insan arasında?

Huzur

Yaradandan istersin öyle mi tek huzur?
Pek ucuz zannedersin anladığım odur.
Dünyada sahip olunması en zora talipsin.
Çünkü durağı engin ve dingin ruhtur.

Naciye DAMKACI
Türkçe Öğretmeni

Müşterek

Soğuk bir mart gecesi, yağmur altında üşüyen kedi yavruları gibi sokağın 15 numaralı evinin kapısında bekleyen üç kişi... Bir yetişkin, iki çocuk...

Kapı açılana kadar geçen süre bildiğimiz zaman ölçütleriyle ölçülemeyecek kadar uzun. Yağmur yağmaya devam ediyor, hüzünlü bir Türk filmi sahnesi çekiliyor sanki.

Çocuklardan biri bağıra çağıra ağlıyor, diğeri görmüş geçirmiş yetişkinlere özgü bir metanetle sessizce bekliyor. Adam kederli, beklemediği bir anda yara almış bir aslan kadar kederli...

Nihayet kapı açılıyor, uykudan uyandırılmış şaşkın yüzler karşılıyor onları. Adam anlatmaya başlıyor başlarına gelenleri...

Ağlamayan o çocuk Elmas'tı. O gece milat oldu Elmas için. Annesiz geçecek yarınların miladı... Annesi; babasını, onu ve kardeşini terk etmişti. Üstelik bunu bir bayram günü yapmıştı. Ömrü boyunca özel günlerden nefret edecekti bu yüzden.

Sarılmamıştı bile ona; uykusundan uyandırmış, ayakkabılarını giydirmişti. O kadar... Bir vedayı çok görmüştü, kokusunu bile esirgemişti kızından. Tüm bunlara rağmen ağlamıyordu Elmas, bir kaya gibi direniyordu acıya.

Önce kendini suçladı, öyle ya iyi bir çocuk olsa annesi onu niye istemesindi ki... Tüm arkadaşlarının annesi vardı. Hepsi sevgiyle sarmalanıyor, sevgiyle besleniyorlardı. Kendisi ise hüzünle izliyordu onları lâkin kesinlikle ağlamıyordu.

Zaman umarsızca akarken bir gün babası elinde kâğıtlarla geldi eve. Meğer dava dilekçesiymiş bunlar. Yazı yazmayı, yeni kelimeler öğrenmeyi çok seven Elmas da göz atmak istedi bu sevimli kâğıtlara ve gözüne bir kelime çarptı: müşterek. "Tarafların müşterek çocukları..." diye başlayan cümlenin içine gizlenmiş, tuhaf bir kelimeydi bu. Merakla sordu:

- Müşterek ne demek?
- Ortak, diye cevap verdi babası.

Ömrünün en acı sözü eklenmişti lügatine, bir boşanma davası dilekçesinde kendisinden bahsedilirken kullanılan Arapça bir söz.

Günlerce, haftalarca süren ağlama orucu sona erdi, gözyaşı şişesi kırıldı ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Müziğin Etkisi

İnsanlık tarihinin ilk dönemlerinde tamtam melodilerinin hayvan derileri üzerinde yankılandığı, müziğin temellerinin atıldığı ve cezbediciliğinin keşfedildiği, insanlık tarihinin en eski dönemlerine rastlar müziğin doğuşu.

İnsanoğlu varoluşundan itibaren müziği kendisinin bir parçası olarak görmüş ve müziğin gelişmesine kendi sesi ve çeşitli enstrümanlarla destek vermiş ve yoldaş olmuştur.

Günümüzde de müzik, hayatımızın hemen hemen her alanında, konserlerde, restoranlarda, alışveriş merkezlerinde, dinlenme tesislerinde, okullarda, eğlence merkezlerinde ve benzeri birçok yerde kendisine yer bulmuştur.

Hayatın içinde kendisine birçok alanda yer bulan müziğin, insanlar üzerindeki etkisi de yadsınamaz, yalnızca insanlar mı, hayvanlar, bitkiler ve hatta su üzerinde de etkilere sahip olduğu birçok çalışmayla kanıtlanmıştır.

Bazen duygularımızı anlatmak için kelimeler yetersiz kalır, bir müzik eseri seslendirmek gerekir.

Müzik sanatın bir parçasıdır, sanatsa estetiğin, güzelliğin, zarafetin yansıması.

İnce duyguların nakış nakış işlendiği, kimi zaman sevgiliye yakılan dokunaklı bir türkü, kimi zaman yaşanmış acılara yakılan bir ağıt, kimi zaman düğün tadında oyun havası, kimi zaman pop, caz, klasik, rock, tasavvuf müziği kimi zaman mehteran müziği kimi zaman bando vb. kimi zaman sözlü, kimi zaman da sözsüz türleriyle hep bizimledir.

Müziğin sadece melodik yönü değil, aynı zamanda ritmik yönü de bizleri etkiler.

Ritim hem basit (2/4,3/4,4/4 gibi), hem aksak (9/8, 7/8, 5/8 gibi) ölçülü ritimler insanda farklı duygular uyandırır, hatta bu ritimlerin tempolarının hızı da insanı ayrıca etkiler.

Örneğin: 4/4'lük basit ölçülü, orta hız tempoda icra edilen bir türkü ile aksak ölçülü 9/8'lik hızlı tempoda icra edilen roman havası insanda farklı duygular uyandırır.

İlkinde sakin duygular hissederiz, ikincisinde ise içimiz kıpır kıpır olur, belki de dans etmeye başlarız.

Müzikle meşgul olmak, enstrüman çalmak, şarkı söylemek insanda stresi azaltır, insanın kendini iyi hissetmesine ve mutlu olmasına katkı sağlar.

Müzik insan ruhuna ve bedenine olumlu katkılar sağlar. Müziğin çocuklar üzerinde de olumlu etkileri vardır. Örneğin piyano çalmak iki eli de kullanarak farklı anahtardaki (fa ve sol anahtarı) notaları aynı anda kullanmak beynin sağ ve sol loblarını aynı anda çalıştırır; bu da çocukta dilsel gelişim, sayısal ve sözel ifadelerin olumlu etkilenmesi ve hafıza üzerinde ve hatta psikomotor becerilerin gelişmesindeki katkılarını önemsemek gerekir.

Yapılan deneylerden birinde suya müzik dinletiliyor, ilk gruba yumuşak tonda müzik dinletilirken ikinci gruba daha sert tonda müzik dinletiliyor. Yumuşak tondaki müzikle etkileşime giren suyun üzerinde mikroskopla görülebilen, anlamlı su kristallerinin oluştuğu gözlemlenirken, ikinci grupta sert tonda müzikle etkileşime giren suda ise şekilleri bozuk su kristallerinin oluştuğu gözlemlenmiştir. Müziğin hayvanlar ve bitkiler üzerindeki etkileri ise sakin tonda müzik dinletilen hayvanların süt ve yumurta verimlerinde anlamlı artışlar olduğu tespit edilmiştir. İki grup çiçeğe sakin tonda ve sert tonda müzik dinletilerek yapılan deneyde, sakin tonda müzik dinleyen çiçeklerin daha canlı ve parlak görünümde olduğu, sert tonda müzik dinleyen çiçeklerin ise daha soluk renkte olduğu gözlemlenmiştir.

Müziğin insanlar üzerindeki etkileri ise müziğin türüne, makam ve tonaliteye göre değişiklik gösterir. Herkes kendi dinlediği müziğin üzerinde bıraktığı etkiyi daha iyi anlayabilir.

Osmanlı'da müzikle tedavinin kullanıldığı bilinir, şimdi ise Avrupa'nın birçok yerinde müzikle tedavi yapılabilir.

“Müziksiz hayat tuzsuz yemeğe benzer.”

Sevgiyle kalın, müzikle kalın.

Mükremin DURMUŞ
Müzik Öğretmeni

Matematiksel Düşünme Becerisinin Problem Çözme Süreci Üzerindeki Etkisi

İlk kez öğrenci olarak ilk adım attığım bu okulda matematik öğretmenini görev yapmaktan gurur duyduğumu belirtmek isterim. Bugünlere gelmem de birçok öğretmenimin katkısını unutmak mümkün değil fakat beni kişisel, sosyal ve duygusal alanda geliştirerek hayata hazırlayan sınıf öğretmenim Cevat Kulaksız öğretmenimin yeri ayrıdır. İnsanlar ilgi duydukları alanlarda her zaman daha başarılı olmuşlardır. Bu yüzden bana göre matematikte başarılı olmanın ön koşulu matematiğe karşı ilgi duymaktan geçer. Peki matematiğe karşı ilgi nasıl duyulur? Bu sorunun birçok cevabı vardır elbette fakat bana göre matematik ile ilgili kulaktan dolma; matematik çok zor, yapılamaz gibi ön yargıların yersiz olduğunu ispatlamakla mümkün olur. Bu ön yargıları yıktıktan sonraki süreçte öğrencilere matematiksel düşünme becerisi inşa edebiliriz. Matematiksel düşünme becerisi; matematik problemlerini çözmenin yanında gerçek hayat problemlerini anlamak, yorumlamak ve problemi çözmek için oldukça önemli bir beceridir.

Değerli öğrencilerim, sizler bazı problemler ile belki hiç karşılaşmadınız belki de yeni yeni karşılaşacaksınız. Peki bu problemleri nasıl çözebiliriz, hiç düşündünüz mü? Bence karşılaştığımız problemleri anlamak onları çözmekteki en büyük adımdır. Bu yüzden matematiksel olarak gelişmek için öncelikle anlama becerimiz gelişmelidir. Anlama becerimizi ise bol bol kitap okuyarak geliştirebiliriz. Birlikte karşılaştığımız problemlerde bazen “Siz nasıl bu kadar hızlı cevaplıyorsunuz?” diye şaşırıyorsunuz. Bunun cevabı çok basit aslında problem çözme becerim sayesinde. Bu beceri ne kadar çok matematik ile iç içe olursanız o kadar gelişir. Bu yüzden sizlere tavsiyem her gün anlama becerinizin gelişmesi için kitap okunmanız, bunun yanında matematik ile ilgili uğraşlarınızın olması yönünde.

Her öğrenci birbirinden farklıdır. Bu yüzden matematiksel düşünme becerisi her öğrencide aynı oranda oluşmaz. Çünkü okuduğunu anlama becerisine tam sahip olunmadığı zaman anlık bir öğrenme gerçekleşmiş olur. Dersten sonra eve gidip tekrar gözden geçirmede sınavda gözden kaçırınca sorma sakın neden kaçırıyorum diye... matematiksel düşünme becerisi elde edebilme süreci her öğrencim için aynı sürede gerçekleşmiyor, öğrenmek için çalışın ve matematik soru çözümlerini de zamanında yapan öğrenciler matematiği öğrenmeye başlıyor.

Değerli veliler çarpım tablosunu adı gibi bilen bir çocuğunuz varsa üzerine yeni bilgiler koyup koymadığının takibini yapmak zor olmamalıdır diye düşünüyorum. Geleceğin mimarları olan çocuklarımızın matematiksel düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmanızı istiyorum. Bir anne ve baba olarak oturup çocuğunuzla birlikte matematik videosu seyrettiniz mi hiç? Çocuklarınızın matematik korkusunu böyle yeneceklerini bilseydiniz yapar mıydınız? Bence çocuklarımızla birlikte matematik öğrenmeliyiz. Babamla birlikte çözdük diyen öğrencilerimi gördükçe babamın bana soruyu anlat dediği günler geliyor hep aklıma. Soruyu siz çözmeyin önce ona okutun baştan sona sonra sorun: “Sana ne vermiş, senden ne istiyor?” diye sorun. Bunu sizin söylemeniz problem çözme becerisinin geliştirilmesindeki en büyük anahtar olduğunu düşünüyorum. Ne verildiğini bilmeyen ve kendisinden ne istenildiğini anlamamış bir öğrencinin problem çözme becerisinin geliştirilmesi çok zorlu bir süreçtir. Matematikte problem çözme becerisinin üç adımda özetlememiz gerekirse :

- 1-)”Soruda verilenler nedir?” sorusuna verilen cevapları matematiksel olarak yazabiliyorsa,
- 2-)”Soru ne istemiş senden?” sorusunun cevabını matematiksel olarak yazabiliyorsa,
- 3-)”Nasıl çözmelisin?” sorusuyla verilen bir savaştır problem çözme becerisi.

Ali ELLİK
Matematik Öğretmeni

Yapay Zekâ İngilizce Öğretmeni Olur mu?

Günümüzün küreselleşen dünyasında, İngilizce dil becerisine olan ihtiyacın artması, iyi bir dil edinimi ve iletişim becerisinin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Yapay zekâ (AI), teknoloji ilerledikçe dil edinimi de dâhil olmak üzere eğitim alanında geçerli bir yardımcı olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, yapay zekâyâ ve onun eğitimdeki olası kullanımına genel bir bakış açısı geliştirilecek, daha sonra yapay zekânın İngilizce öğrenenlerin konuşma, dinleme, okuma ve yazma dâhil olmak üzere iletişim becerilerini güçlendirmelerine yardımcı olabileceği çeşitli yöntemler incelenecektir. Bu çalışmanın hazırlanmasında yardımcı olan literatür taramasının bulguları, yapay zekânın kişiselleştirilmiş ve etkileşimli öğrenme deneyimleri sağlayarak İngilizce öğrenenlerin iletişim becerilerini önemli ölçüde geliştirme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak bu çalışma, yapay zekânın İngilizce dil eğitimindeki dönüştürücü rolünü ve dil öğrenenlerin farklı ihtiyaçlarını karşılama potansiyelini vurgulamaktadır.

Bu çalışmada yapay zekâ araçlarından ChatGPT ve BingAI değerlendirilmiş, sonuçların benzerlik gösterdiği saptanmıştır. Bu yapay zekâ araçlarını İngilizce öğretmenine dönüştürmek için bazı yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden biri yapay zekâyâ komut vermektir. Örneğin; “Sen şimdi İngilizce öğretmenisin.”, “Telaffuz pratiği yapmak istiyorum.” ya da “Mutfak araç gereçleri ile ilgili kelime listesi önerir misin?” gibi... Diğer bir yöntem yazılan metnin gramer açısından kontrolünü sağlamasını istemektir. Her iki yapay zekâ aracının da yazılan metinlerdeki gramer hatalarını bulup detaylı bir açıklama ile düzelttiği saptanmıştır. Bunların dışında, yapay zekâ araçlarından öğrenilen konu ile ilgili bir sınav hazırlaması istenebilir. Yabancı dil öğrenmenin gerekliliklerinden biri olan aktif diyalog imkânı da sağlayan yapay zekâ araçları, İngilizce öğrenmek isteyenlerin herhangi bir ön yargı ya da psikolojik baskı hissetmeden yabancı dil pratiği yapmalarına olanak sağlamaktadır.

Jiao vd.’nin (2023), “Is ChatGPT A good translator? A preliminary study” (ChatGPT iyi bir çevirmen midir? Bir ön çalışma) başlıklı çalışmalarında ChatGPT’yi çeviri dinamikleri ve çok dilli çeviri yapabilme açısından incelemişlerdir. Sonuç olarak, ChatGPT’nin Avrupa dilleri (İngilizce, Almanca ve Fransızca) çeviri uygulamalarında, Google Translate ve DeepL Translate makine çevirileri ile rekabet edecek kadar iyi olduğunu fakat Uzakdoğu dili olan Çinceyi çevirmede ise yeterlilik gösteremediğini tespit edilmiştir. Bu bağlamda, yukarıda bahsi geçen yapay zekâ araçlarının çeviri konusunda da oldukça başarılı olduğu kabul edilmiştir. Yağcı ve Yıldız’ın (2023), “ChatGPT, yabancı dil öğrencisinin güvenilir yapay zekâ sohbet arkadaşı mıdır?” adlı çalışmasında da bahsi geçen yapay zekâ robotunun dilin bağlam, nitelik, nicelik ve tutarlılık özellikleri açısından faydalı cevaplar verdiği, dolayısıyla yabancı dil öğrenen öğrencilerin kullanımında ciddi faydalar sağlayacağı ortaya çıkarılmıştır.¹

Sıdıka KARAGÖZ
İngilizce Öğretmeni

¹Çınar Yağcı, Ş. & Aydın Yıldız, T. (2023). ChatGPT, yabancı dil öğrencisinin güvenilir yapay zekâ sohbet arkadaşı mıdır?. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (37), 1315-1333. DOI: 10.29000/rumelide.1407539.

Hayatımızdaki Gizli Tehlike: Elektronik Atıklar(E-Atık)

E-atık Nedir?

Elektrikli ve elektronik cihaz ve aletlerin kullanıcısı için kullanım değeri kalmayan kullanım ömrünü tamamlayan ürünler e-atık olarak tanımlanabilir. Bu tanım içerisinde Tv bilgisayar, yazıcı, telefon, faks, fotokopi makineleri , baskı devreler, entegre devreler, kablolar ve elektrikli ve elektronik ürünlerin üretiminde kullanılan tüm malzemeler sayılabilir.

E-atık neden önemli bir sorundur?

E-Atıklar hem dünya genelinde hem de Türkiye özelinde de göz ardı edilemeyecek kadar büyük bir problemler oluşturmaktadır. Elektronik atıkların depo edilmesi, geri dönüşümü ve bertaraf edilmesi hem meydana gelecek çevresel problemlerin önüne geçecek hem de içerdiği değerli metallerin geri kazanımı sayesinde ülke ekonomisine büyük katkılar sunacaktır. Fakat e-atıklar uygun bir şekilde ayrıştırılıp bertaraf edilmediğinde önemli birer toksik madde kaynağına dönüşerek içerdikleri tehlikeli bileşenler nedeniyle insan ve çevre sağlığı açısından büyük sorunlara yol açacaktır.

Artan e-atıkların oluşturduğu tehditlerin bazıları; içeriğinde ağır metaller bulunduran e-şyaların çevre ve insan sağlığına zararlı olması, izinsiz ve sağlıksız ortamlarda geri dönüşüm çalışmaları sonucunda toprak, hava, su vb. çevre ve insan sağlığına zararlı olması, izinsiz, ruhsatsız geri dönüşümcüler tarafından değerli metallerin kaybına yol açılması, atık olduğu saklanarak ikinci el görünümünde yasadışı satılması olarak özetlenebilir.

Sulara etkileri

E-atıkların; depolama alanlarında herhangi bir işleme girmiş olsun ya da olmasın bekletilmesi, uygun yöntemlerle bertaraf edilmemesi veya geri dönüştürülememesi nedeniyle içerisindeki ağır metaller ve zararlı kimyasallar (kurşun, civa, kadmiyum vb.), ortamdaki toprak ve yer altı sularına, hatta havada uçan taneciklere karışarak doğal kaynakların yapısını bozmakta ve kalitesizleşmesine neden olmaktadır.

Havaya etkileri

E-atıkların plastik bileşenlerinde ve PVC kaplamalarda sıklıkla kullanılan klorür ve bromürler, yandıkları zaman insan sağlığına oldukça zararlı kimyasal maddeler olan dioksin ve furan üretmektedirler. AEEE'lerin bilinçsizce ve kontrolsüzce yakılmasıyla ortaya çıkan poli klorürlü ve bromürlü hidrokarbonlar havaya karışarak tehdit unsuru oluşturmaktadır.

Toprağa etkileri

E-atıkların kontrolsüzce depolanması veya ilkel metodlarla geri dönüşümü esnasında en ciddi çevresel zararı hiç kuşkusuz toprak görmektedir. İster hava kirliliği olarak meydana gelen e-atık kirlitcilerin son bulunduğu yerin toprak olması ve isterse de doğrudan bertaraf aracı olarak kullanılması nedeniyle uygunsuz e-atık dönüşüm işlemleri toprağın doğal mineral yapısında ciddi değişikliklere ve zararlara yol açmaktadır.

İnsan sağlığına etkileri

Elektronik atıkların içeriğinde bulunan tehlikeli maddelerin insan sağlığına verdiği zararlar ve etkiler oldukça fazladır. Kanser, solunum sistemi rahatsızlıkları, sindirim sistemi rahatsızlıkları, zihinsel aktivitelerin bozulması, sinir sistemi rahatsızlıkları, üreme ve boşaltım sistemi rahatsızlıkları, kalp ve karaciğer problemleri, hormonal bozukluklar, çocuklarda zeka geriliği gibi bir çok probleme neden olmaktadır.

E-atıklar ülkemizde yürütülen sıfır atık uygulamasına dâhil olan atık türlerinden biridir. Sıfır atık projesinde kaynakların daha verimli kullanılması, atık oluşumunun en aza indirilmesi ve oluşan atıkların uygun şekilde toplanıp geri kazanılması hedefleniyor. Sıfır atık uygulaması kapsamında elektronik cihazların ömürlerini tamamlamadan atılmaması, bozulan cihazların mümkünse tamir ettirilerek tekrar kullanılması ve oluşan e-atıkların yetkilendirilen kuruluşlar tarafından belirlenen toplama noktalarına götürülmesi tavsiye ediliyor.

Hasan NALLICA

Fen B. Öğretmeni-İdareci

Dijital Bağımlılık

Sevgili Gençler Ve Kıymetli Velilerimiz;

Sizlere bu yazıda teknolojinin gelişimi ve beraberinde getirdiği durumlardan bahsedeceğim.

İhtiyaçlarımız teknolojiye yön vermektedir. Teknoloji ise hayatımıza... Teknolojinin en önemli mesajı şudur ki: bizi kendisine bağlayacaktır. Hayatımızın merkezine yerleşip rahatlık seviyemizi artırırken beynimizi daha az kullanmamızı sağlayacaktır.

Bilgiye ulaşmak ve bilgiyi kontrol etmek artık internet ortamında sağlanıyor. Genel ağlarda ve arama motorlarında sayısız bilgi, belge ve dokümana ulaşabiliyorsunuz. Ancak bilgi kirliliğini görmezden gelen kullanıcıların çoğu bulduğu ilk veriyi ele alıp gerçekliğini, kaynağını sorgulamadan inanabiliyor. Ne tür zafiyetlere sebep olabildiğini tahmin edersiniz.

Dünyada 7,6 milyar nüfusun yarısından fazlası internet kullanmaktadır. Yaklaşık 5 milyar bireyin mobil telefonu var ve mobil telefon üzerinden 2,5 milyardan fazlası internete girmektedir. Dolayısıyla dünya nüfusunun üçte biri mobil internet kullanıcıdır.

Sosyal medya toplumsal bir alışkanlık halini almıştır. Her yaşta insanın içinde yer aldığı sosyal medya: bireylerin ihtiyaç ve temel ilgi alanlarına göre kullanılmaktadır. Ancak teknoloji her zaman olduğu gibi bağımlılık sorunlarını da getirmektedir. Sosyalleşmeyi sağlayan sosyal medya aynı zamanda toplum içindeki huzursuzluktan kaçma amacıyla da kullanılır. Bu noktada mobil telefonlar ve bu araçlarla kullanılan sosyal medya bireyin toplumdaki sıkıntılarından uzaklaşmasının en önemli yolu olmaktadır. Ancak sosyal medyada geçirilen süre artıkça bağımlılık da artmaktadır.

Araştırmalarda 12-18 yaş aralığındaki bireylerde bağımlılık görülme riskinin en fazla olduğu bu bağımlılık türünde erkeklerin kızlara göre 2-3 kat daha fazla bağımlılık davranışı gösterdiği belirtilmektedir.

Dijital hastalıklara bakacak olursak:

Nomofobi, cep telefonundan uzak kalmaya dair duyulan endişedir.

Netlessfobi de internetsiz kalmaya dair duyulan korkudur.

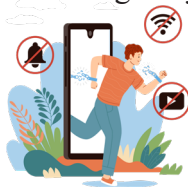
Bu iki rahatsızlık bireylerin sağlık durumlarını önemli bir şekilde tehdit etmekte ve bireylerde ruhsal çöküş boyutunda travmatik tepkilere neden olmaktadır.

Biz dijital bağımlı olabilir miyiz?

Kendimize aşağıdaki şu soruları sormalıyız:

- Gündelik işlerinizi çoğunlukla internetten hallediyorsanız
- Hobilerinizden iyice uzaklaştıysanız,
- Elinizden cep telefonunu düşüremiyorsanız,
- Yedek şarjlar taşıyorsunuz,
- Sabah kalkar kalkmaz ilk iş olarak telefonunuza bakıyorsanız,
- Habersiz kalma korkunuz arttıysa,
- İşinizle veya evinizle ilgili görev ve sorumluluklarınızı ihmal etmeye başladıysanız,
- Sosyal medyada vakit geçirmekten ötürü uykusuz kalıyorsunuz,
- Arkadaşlarınızdan uzaklaştığınızı düşünüyorsanız siz de bağımlısiniz.

Bu soruların yarısına evet diyorsanız bağımlılık başlamış demektir. Peki çözüm olarak ne yapabiliriz? Elbette teknolojik gelişmeleri yakından takip edecek ve kullanacağız. Amacımıza yönelik araştırmalara vakit ayırabilir, kişisel gelişimimize faydalı çevrimiçi eğitimlere katılabiliriz. Sosyal medyada geçirilen zamanı sınırlayabiliriz. Sanal dünyayı gerçek hayatın önüne koymamalıyız. Üretilen teknolojiyi nasıl kullanacağımız bize bağlı. Dijital çağda yaşamın sadece rahatlığını değil sorumluluğunu da alabilmemiz dileğiyle...

İlnur KESKİNKILIÇ
Sınıf Öğretmeni

Fen Bilimlerinde Web 2.0 Araçları Kullanımının Eğitim Ve Öğretime Katkısı

21.Yüzyılda teknoloji geliştikçe eğitim öğretime iç içe olan dinamiklerle daha fazla karşılaşmaktayız. Bir eğitimci olarak bu gelişmelerin uzağında elbette kalamayız. Sizlere fen bilimleri dersinde ve günlük hayatta kullandığım bazı teknolojik araçlardan bahsedeceğim. Öncelikle “Nedir bu teknolojik araçlar ?” dediğinizi duyar gibiyim. Genel olarak Web 2.0 araçları olarak adlandırılan bu sistemlerle ilgili olarak kısa bir bilgi verelim.

Web 2.0 Araçları :“Eğitim, öğretim alanında öğrencilerin ve öğretmenlerin daha etkili ,süreçte aktif katılımını sağlayan yani öğrenme ve öğretme deneyimi yaşamalarını amaçlayan araçlar bütünüdür.”Web 2.0 araçları öğrencileri yaratıcı düşünmeye teşvik eder.Problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirir.

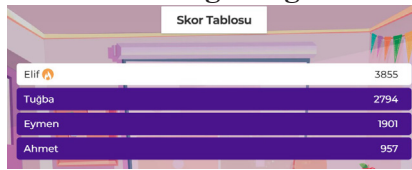
Sizler için çok sayıda Web 2.0 araçları arasından sıkça kullandıklarımın bahsedelim:

- **Canva:** Birçok farklı şablon arasından logo, broşür, poster gibi görsel materyaller tasarlamayı sağlar.
- **ClassDojo:** Classdojo öğretmenler, öğrenciler ve velilerin çevrimiçi ortamda bir araya geldiği, içerisinde olumlu ve olumsuz geri bildirimlerin verilebildiği oyunlaştırma tabanlı bir sanal sınıf uygulamasıdır.
- **Kahoot:** Kahoot özellikle ders sonlarında eğlenceli bir şekilde bireysel ya da grup halinde değerlendirme yapabileceğiniz oyunlaştırma temelli, bilgi yarışması şeklinde de kullanabildiğimiz bir web 2.0 aracıdır.
- **Phet:** Matematik, Fizik, Kimya, gibi derslerde çevrimiçi deney yapma imkanı veren bir web 2.0 aracıdır.
- **Plickers:** Öğretmenlerin kısa testler için cep telefonu kamerası ile öğrencilerin ellerindeki kartları tarayarak alabildikleri interaktif quizdir.
- **Powtoon:** Powtoon, size sunmuş olduğu video hazırlama stüdyosu ile sizin eğlenceli animasyonlar tasarlayarak bunları video haline getirmenizi sağlayan bir video oluşturma aracıdır.

Son olarak yukarıda tanımladığımız ve sıkça kullandığım “Kahoot” uygulamasından bahsedelim:

2019’da Boğaziçi Üniversitesinde aldığım bir seminerde Kahoot ile cep telefonları ,tablet ve masaüstü bilgisayarlardan eşleştirme yapılarak çevrimiçi bilgi yarışması yapılabileceğini fark ettim.Üstelik hemen hemen her konuda istediğiniz kategorilerle ilgili hazır içerikler olduğu gibi kendinizin de istediğiniz kazanımlarla ilgili sorular hazırlayabileceğini söyleyebilirim. Her soru sonrası anlık geri bildirim ile puan ve katılımcı sıralamasını görebildiğimiz Kahoot uygulamasını ilk defa pandemi döneminde Zoom portalından canlı ders yaparken öğrencilerin ilgilerini çekerek derse katılımını artırmak için kullandım. Yüz yüze eğitim döneminde de ünite bitimlerinde kullandığım bu uygulama ile dersi monotonluktan uzaklaştırarak ve öğrenciyi sürece dahil ederek keyifli bir şekilde ders işlenebileceği kanaatindeyim.Siz sevgili öğrencilere ve öğretmen arkadaşlarıma Kahoot’u tavsiye edebilirim.Bu ve bunun gibi onlarca Web 2.0 araçlarının sizlere fayda getireceğinden eminim.

Mustafa DENİZ Fen Bilgisi Öğretmeni

“Birakin doğruları gelecek söylesin ve herkesi eserlerine ve başarılarına göre değerlendirsin. Bugün onların olsun; ama uğrunda çok uğraştığım gelecek, benimdir.” NİKOLA TESLA

Geleceğimizi Şekillendiren Seçimler

Merhaba Sevgili Okurlar,

Bugünkü yazımızda hepimizi yakından ilgilendiren önemli bir konudan bahsedeceğiz: çevre bilinci ve sürdürülebilirlik. Belki de duymuşsunuzdur, bu kelimeler sıklıkla kullanılır ama ne anlama geldiklerini gerçekten anlamak için biraz daha derinlemesine bakmak gerekir.

Çevre Bilinci Nedir?

Çevre bilinci, çevremizde olan bitenleri fark etmek ve onlara duyarlı olmaktır. Mesela; bir çöp kutusuna atılması gereken bir plastik şişenin yere atılması, çevre bilinci eksikliğine örnek olarak gösterilebilir. Bu nedenle, çevre bilinci demek, doğanın ve kaynakların korunmasına dikkat etmek demektir.

Sürdürülebilirlik Nedir?

Sürdürülebilirlik ise gelecek nesillerin de aynı kaynaklardan yararlanabilmesi için bugünün ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra geleceğin de göz önünde bulundurulması demektir. Örneğin; ağaçları kesmeden ağaç dikmek sürdürülebilirlik ilkesine uygun bir davranıştır. Bu sayede hem bugün hem de yarın ağaçlardan faydalanabiliriz.

Neden Önemli?

Peki neden çevre bilinci ve sürdürülebilirlik bu kadar önemli? Çünkü dünya üzerinde yaşayan her canlının birbiriyle bağlantılı olduğunu unutmamalıyız. Eğer doğal kaynaklar tükenirse, su kirletilirse, vejetasyon azalırsa bu sadece doğadaki diğer canlıları değil, aynı zamanda insanları da etkiler. Bu nedenle, çevremize karşı sorumluluk sahibi olmalıyız ve sürdürülebilir bir gelecek için harekete geçmeliyiz.

Ne Yapabiliriz?

Sevgili okurlar, sizler de günlük hayatınızda çevre dostu seçimler yaparak bu önemli konuda bir fark yaratabilirsiniz. Örneğin; okulda çöpleri ayrıştırarak geri dönüşüme katkıda bulunabilir, suyu israf etmeden kullanabilir, bisikletle veya toplu taşımayla seyahat edebilirsiniz. Bunlar küçük adımlar gibi görünebilir ama bir araya geldiğinde büyük bir değişim yaratabilirler.

Bugünden itibaren çevremiz için somut adımlar atalım, atıkları ayrıştıralım, plastik kullanımını azaltalım, enerji verimli cihazlar kullanalım ve doğaya daha fazla zaman ayıralım. Her birimizin katkısı geleceğimizi şekillendirecek ve geleceğimize daha iyi bir miras bırakacaktır. Geleceğimiz, bugün attığımız adımlarla şekilleniyor. Daha yeşil bir dünya için hep birlikte el ele verelim. Çevre bilincinin yaygınlaşması ve sürdürülebilir bir yaşamın benimsenmesi hepimizin ortak amacı olmalıdır. Unutmayın, her çevresel adım geleceğe bırakacağınız en değerli mirastır.

Sevginin ışığında; umudun renginde bir dünya yaratmak için çevre bilincini sadece yaşamakla kalmayalım, gelecek nesillere de aktaralım. Her bir adımımız doğayla uyum içinde atılsın ve her bir nefesimiz dünyamızı koruma sözümüzü yansıtsın. Sevgiyle sarılın hayata, umutla bakın yarına.

Ahmet YAVUZ

Fen Bilgisi Öğretmeni-İdareci

Sınav Kaygısıyla Başa Çıkmak

Okula başlayarak yeni bir ortam giriş yapan bireyler yaşamında yeni kavramlarla tanışır. Bu kavramlardan biri de sınavdır. Bu kavram bizleri bazen zor durumlarda bırakabilir. Bizi zor durumda bırakan bu kavram belirli bir süre sonra kaygı durumu haline gelebilir. Sınavın kaygı durumuna gelmesinde de bazı etkenler olabilmektedir. Sınav kaygısına etken bu kişiler aslında bu kaygıyı da ortadan kaldıracak kişilerdir. Aileler ve öğretmenler olarak bu durumu hafifletmek için alınabilecek bazı önemli adımlar vardır:

Aileler İçin Öneriler

- 1. Destekleyici Olun:** Çocuğunuzu koşulsuz destekleyin ve sınav sonuçlarının onların değerini belirlemediğini vurgulayın. Başarılarını takdir edin ancak başarısızlıkları karşısında da onları destekleyin. Ayrıca anne babalar sınavlar hakkında verdikleri nasihatleri belli bir seviyeyi geçmemelidir, aksi durumda bu nasihatler etkinliğini yitirebilir. Anne babalar “biz senin zamanındayken” gibi cümlelerden ve diğer çocuklarla kıyaslamadan kaçınmalıdır. Böyle karşılaştırmaların çocuğa zarar verdiğini bilmelidir.
- 2. Gerçekçi Beklentiler Belirleyin:** Çocuğunuzun yeteneklerine uygun hedefler koyun. Aşırı beklenti içine girmek çocuğunuzun kaygı seviyesini artırabilir. Çocuklarının ortaya koyacağı hedeflerin karar merci olmamalı, sadece çocuğun karar verme konusunda destek olmalıdır. Çocuklar böylece sınav kaygısı daha az düzeyde hisseder.
- 3. Düzenli Bir Çalışma Programı Sağlayın:** Çocuğunuzun düzenli çalışma alışkanlıkları edinmesine yardımcı olun. Çalışma alanını düzenli ve sessiz tutarak, onların dikkatini dağıtacak unsurları en aza indirin.
- 4. Sağlıklı Yaşam Alışkanlıklarını Teşvik Edin:** Yeterli uyku, dengeli beslenme ve düzenli egzersiz, sınav kaygısını yönetmede önemli rol oynar. Bu alışkanlıkları teşvik edin ve birlikte uygulayın.
- 5. Duygusal Destek Sunun:** Sınav kaygısıyla başa çıkmada çocuğunuzla açık iletişim kurun. Duygularını ifade etmelerine olanak tanıyın ve onları dinleyin.

Öğretmenler İçin Öneriler

- 1. Sınavları Duyururken Dikkatli Olun:** Sınavların önemini abartmadan, sadece bir ölçme aracı olduğunu vurgulayın. Sınavın yalnızca bir konunun anlaşılmasını değerlendirdiğini, öğrencinin genel yeteneklerini yansıtmadığını açıklayın.
- 2. Kaygı Azaltıcı Teknikler Öğretin:** Öğrencilere sınav öncesi derin nefes alma, gevşeme teknikleri gibi kaygıyı azaltma yöntemleri öğretin.
- 3. Pozitif Geri Bildirimde Bulunun:** Öğrencilerinize düzenli olarak olumlu geri bildirim verin. Onların güçlü yönlerini ve başarılarını vurgulayarak kendilerine olan güvenlerini artırın. Öğretmen öğrenciye vereceği değer, öğrencinin başarılı veya başarısız olmasına bağlı olmamalıdır. Öğretmenin, öğrencinin ders başarısına ilişkin olumsuz bir beklentisinin öğrenci başarısını düşüreceği göz önüne alınarak öğrenciye karşı önyargısız olmalıdır.
- 4. Farklı Değerlendirme Yöntemleri Kullanın:** Sadece sınavlarla değil, projeler, sunumlar ve grup çalışmaları gibi çeşitli değerlendirme yöntemleri kullanarak öğrencilerin bilgi ve becerilerini değerlendirin.
- 5. Müfredatı İlgili ve Etkileşimli Hale Getirin:** Ders içeriğini öğrencilerin ilgi alanlarına göre uyarlayarak onların derse olan ilgisini ve motivasyonunu artırın.

Ortak Çalışmalar

Aileler ve öğretmenler arasında iyi bir iletişim ve işbirliği, öğrencinin sınav kaygısını azaltmada çok etkilidir. Öğretmenler, ailelere öğrencilerin akademik durumu ve ihtiyaçları hakkında düzenli bilgi sağlamalı, aileler de öğretmenlerle işbirliği yaparak çocuklarının eğitimine aktif olarak katkılarda bulunmalıdır.

Bu stratejiler hem ailelerin hem de öğretmenlerin öğrencileri sınav kaygısı ile başa çıkmalarına yardımcı olmak için kullanabileceği bazı yolları sunmaktadır. Her çocuk farklı olduğundan, yaklaşımların kişiselleştirilmesi ve çocuğun ihtiyaçlarına göre ayarlanması önemlidir.

Resul ŞİMŞEK
Psikolojik Danışman

Okul Öncesi Eğitim Neden Önemlidir?

Okul öncesi eğitim kurumları çocukların sürekli oyun oynadığı, boş zamanlarını eğlenceli şekilde doldurduğu bir basamak değildir. Okul öncesi eğitim kurumları çocukların yaparak ve yaşayarak öğrendiği bilişsel, motor gelişim (ince ve kaba motor) alanı, dil gelişimi, sosyal ve duygusal gelişim becerilerinin desteklendiği, çocuğun beceri ve yeteneklerini keşfedebildiği bir eğitim basamağıdır. Anaokulu, çocuğun kendini tanıma alanıdır. Öğrenciler, küçük yaştan itibaren devam eden beyin gelişimlerini ve bilişsel süreçlerine yönelik algılarını geliştirmeleri için öğrenme fırsatını anaokulunda yakalar. Bu süreç, çocuğun uyum becerilerini geliştiren bir süreç olduğu için çok kıymetlidir. Çünkü anaokulunda çocuğa renklerden, şekillerden, sayılardan çok değerlerine sahip çıkması sosyalleşmesi gibi olgular bu yaşta gelişir. Dili doğru, yanlışsız ve güzel konuşmayı bu yaşta öğrenir. Toplumu, çevreyi, evreni ve insan davranışlarını tanımaya başlar. Bu dönem, çocukların zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimleri için temel taşlarının atıldığı bir zaman dilimidir. Okul öncesi eğitimin önemi, çeşitli faktörlerle açıklanabilir:

Beyin Gelişimi

- Erken Yaş Gelişimi: İlk beş yıl, çocukların beyin gelişiminin en hızlı olduğu dönemdir. Bu süre zarfında, çocuklar dil, problem çözme yetenekleri ve sosyal beceriler gibi temel becerileri kazanırlar.
- Öğrenme Kapasitesinin Artması: Erken yaşta kaliteli eğitim almak, çocukların öğrenme kapasitesini maksimize eder ve akademik başarıları için sağlam bir temel oluşturur.

Sosyal ve Duygusal Gelişim

- Sosyal Beceriler: Okul öncesi eğitim, çocukların akranlarıyla etkileşimde bulunarak sosyal beceriler geliştirmelerine olanak tanır. Paylaşma, sıra beklemek ve işbirliği yapmak gibi sosyal normlar bu dönemde öğretilir.
- Duygusal Olgunluk: Çocuklar, duygularını ifade etme ve kontrol etme becerilerini geliştirir. Bu da onların daha dengeli ve uyumlu bireyler olarak büyümelerine yardımcı olur.

Eğitimde Eşitlik

- Eşit Eğitim Fırsatları: Okul öncesi eğitim, çeşitli sosyoekonomik arka planlardan gelen çocuklara eğitimde eşit fırsatlar sunar. Bu, uzun vadede toplumsal eşitlik ve adaleti destekler.
- Erken Müdahale: Özel eğitim gereksinimleri olan çocuklar için erken müdahale, ileride karşılaşılabilecekleri öğrenme güçlüklerinin üstesinden gelmelerine yardımcı olabilir.

Akademik Başarı ve Hayat Boyu Yararlar

- Akademik Hazırlık: Okul öncesi programlar, çocukları okuma, yazma ve matematik gibi temel akademik becerilerle tanıştırır.
- Hayat Boyu Yararlar: Araştırmalar, kaliteli okul öncesi eğitim almış çocukların ilerleyen yaşlarda daha yüksek eğitim seviyelerine ulaştığını, daha yüksek gelir elde ettiklerini ve sosyal olarak daha uyumlu olduklarını göstermiştir.

Erken Müdahalenin Önemi

- Davranışsal Sorunların Azaltılması: Erken yaşta başlayan eğitim, çocuklarda görülebilecek davranışsal sorunların önlenmesine yardımcı olabilir.
- Ailelere Destek: Okul öncesi programlar aynı zamanda ebeveynlere çocuk yetiştirme konusunda destek ve kaynaklar sunarak aile içi ilişkileri güçlendirir.

Sonuç olarak; okul öncesi eğitim, çocukların bilişsel, sosyal ve duygusal olarak sağlıklı gelişimini destekleyerek onların okula ve hayata hazır hale gelmelerine yardımcı olur. Ayrıca, toplumsal eşitlik ve ekonomik verimlilik açısından da önemli katkılarda bulunur. Bu yüzden, okul öncesi eğitime yapılan yatırım, toplumun genel refahı için stratejik bir öneme sahiptir.

Meltem GÜLDALI
Okul Öncesi Öğretmeni

Akran Zorbalığı Nedir?

Akran zorbalığı; bir veya daha fazla kişinin başka bir kişiyi tekrar tekrar kasıtlı olarak incitmesi, tehdit etmesi veya saldırması olarak tanımlanır. Bu davranış biçimi, kurbanın kendini güvende hissetmemesine ve psikolojik olarak zarar görmesine neden olabilir. Akran zorbalığını önlemek için okullar, aileler ve toplum çabalarını birleştirmeli, farkındalık artırmalı ve etkin müdahale yöntemleri uygulamalıdır.

Akran Zorbalığının Türleri

1. Fiziksel Zorbalık: Vurma, itme gibi doğrudan fiziksel temas içerir.
2. Sözlü Zorbalık: Hakaret, alay etme, tehdit etme gibi sözlü saldırıları içerir.
3. Sosyal Zorbalık (Dışlama): Bilerek sosyal gruplardan dışlama, arkadaşlık ilişkilerini bozma.
4. Siber Zorbalık: Sosyal medya, mesajlaşma platformları ve diğer dijital ortamlar üzerinden yapılan zorbalığı içerir.

Peki, çocuklarımızın akran zorbalığına maruz kaldığını nasıl anlayabiliriz?

- İçe kapanma davranışları gösterebilmektedir.
- Kaygılı ve korku dolu tepkiler verebilmektedir.
- Dikkat edildiğinde zamanını yalnız geçirdiği gözlemlenebilir.
- Özgüven eksikliği yaşamaktadır.
- Güvenli alana girdiğinde uğradığı zorbalık nedeniyle sinir ve şiddet içeren davranışlar sergileyebilmektedir.
- Okuldan uzaklaşma isteği duymaktadır.
- Gün içerisinde artan stres sebebiyle uyku sorunları yaşayabilmektedir.

Okul içerisinde gerçekleşen akran zorbalığı durumun da ise öncelikle kurum yetkilileri ile iletişime geçmek gerekmektedir. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, direkt olarak zorba davranışı sergileyen çocuk ya da ailesi ile yüzleşmek durumu daha da çıkmaza sürüklemektedir. Çocuğumuzla bu durumu analiz edip neler yapılabileceğine dair birlikte kararlar verip, onun özgüvenini arttırmaya çalışmalıyız. Çünkü yaşanan durumda kendisini yalnız hissetmemesi ve özgüvenini kaybetmesi için çözüm sürecini hızlandırmak oldukça önemlidir. Bu nedenle akran zorbalığı konusunda erken müdahale için, ebeveynler olarak çocuğumuzun akran ilişkilerini gözlemlemek adına okuluna zaman zaman ziyaretlerde bulunmalıyız. Ancak her şeyden önce çocuklarımızı büyütürken insan hakları ve saygınlığı bilincini onlara vermeliyiz. Onlara her zaman yanında olduğumuz hissini davranışlarımızla destekleyerek göstermeliyiz. Bir diğer önemli konu ise akran zorbalığında mağdur çocuğumuz kadar zorba davranışları sergileyen çocuğumuzdur. Ebeveynler ve öğretmenler olarak çocuklarımızın neden zorba davranışlar sergilediğini keşfetmek sorunun çözümündeki en önemli noktadır. Aksi halde bu davranış sadece yön değiştirecektir. Çocuğumuz içinde bulunduğu birçok sebepten dolayı bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde bu davranışı sergileyebilmektedir.

Zorbalığa Karşı Neler Yapılabilir?

- Her şeyden önce bu davranışların sizin hatanız olmadığı ve bunların sadece sizin başınıza gelmediğini aklınızdan çıkarmayın.
- Sessiz kalmayın. Cesur olun, korkmayın. Güvendiğiniz birisine neler yaşadığınızı mutlaka anlatın. Bu rehber öğretmeniniz, anneniz, babanız, öğretmeniniz, müdürünüz olabilir. Biri sizi dinleyene kadar anlatmaya devam edin.
- Korktuğunuzu, alt üst olduğunuzu karşıdaki kişiye belli etmemeye çalışın.
- Eğer zorbalık yapan çocuk korktuğunuzu anlarsa daha da üstünüze gelebilir.
- Eğer sözlü olarak sizi taciz ediyorsa hiç cevap vermeyin, kafanızı çevirin ya da uzaklaşın. Bir müddet sonra sıkılıp, bırakacaktır.
- Eğer fiziksel güç ya da şiddet kullanmaya kalktıysa hemen oradan uzaklaşmaya çalışın ve güvenli bir yere gidin.
- Zorbalık davranışları genellikle تنها yerlerde olur. Öğretmenlerin sizi göremeyecekleri, yardım isteyemeyeceğiniz yerlerde yalnız geçmeyin.
- Zorbanın “kimseye söyleme” tehditlerine asla kulak asmamalıyım. Şiddete başvurmamalıyım. Bu durum o kişi ya da kişilerin isteğini yerine getirmek olacaktır.

Fevzi Gökhan GÜLDALI
Psikolojik Danışman

Yabancı Dil Öğretiminde Oyunlaştırma

Yabancı dil öğretiminde geçmişten günümüze değin pek çok yöntem ve teknik denenmiştir. Bu yöntem ve tekniklerin hepsinin amacı yabancı dil öğrenmeyi kolaylaştırmak, yabancı dili en az çabayla en kalıcı şekilde öğretmektir. Bunun için de geleneksel yöntemler yabancı dil öğrenenlerin dikkatini çekmekte ve onları motive etmekte yeterince başarılı olamamaktadır. Dolayısıyla, öğrencileri yabancı dil öğrenme konusunda teşvik edecek yenilikçi ve eğlenceli yöntemlere karşı artan bir ilgiden söz etmek mümkündür.

Bu yöntemlerin başında yabancı dil öğretiminde oyunlaştırma (gamification) gelmektedir diyebiliriz. Fulton (2019), oyunlaştırmanın ilk olarak 21. Yüzyılın başlarında ortaya çıkan bir terim olduğunu söylemekte ve oyunlaştırmayı öğrencilerin ilgisini çekmek için oyun unsurlarını derslere dahil ederek dersi daha eğlenceli ve keyifli hale getirmek olarak tanımlamaktadır. Oyunlaştırmanın sınıfta mutlaka bir oyun oynamak olmadığını, bunun öğrenenlerin bir oyun oynadıklarında hissettikleri deneyimi sınıfta hissetmeleri olduğunu da ileri sürmektedir. Ancak tabii ki özellikle günümüz teknoloji dünyasının da etkisiyle yabancı dil öğretiminde oyunlaştırma denildiğinde çoğunlukla dijital oyunlarla ve web 2.0 araçlarıyla yapılan etkinlikler göze çarpmaktadır. Geleneksel oyunlardan daha çok artık çevrimiçi (online) oyunlar ve eğitim uygulamalarının öğrenciler ve öğretmenler tarafından yaygın olarak kullanılabildiğini söylemek mümkündür.

Konuyla ilgili kaynaklara bakıldığında oyunlaştırmaya ait bazı unsurların olduğunu görebiliriz.

Bunlar;

- Puanlar,
- Seviyeler,
- Rozetler,

Sıralama veya Liderlik Tabloları gibi genellikle fiziksel olmayan ancak öğrencileri teşvik eden ve onları öğrenme konusunda motive eden unsurlardır.

Peki oyunlaştırmanın yabancı dil öğrenme ortamına sunacağı katkılar nelerdir? Oyunlaştırmanın temel amacı, öğrenme motivasyonu, akış, bağlılık sağlamak ve aktif öğrenmeyi desteklemektir (Sezgin vd., 2018).

Yabancı dil öğreniminde oyunlaştırma öğrenciler arasında rekabet ve iş birliği duygusunu teşvik ederek öğrencileri yabancı dil öğrenmeleri konusunda motive edebilir. Ayrıca Hamzah vd. (2015) yaptıkları çalışmada oyunlaştırmanın öğrencilerin özgüven ve özsaygılarını artırarak motivasyonlarını ve öğrenme sürecine katılımlarını artırdığını belirtmiştir. Bunun nedeni, öğrenenlere başarıları için anında geri bildirim ve tanınma sağlayan rozetler, puan sistemleri ve liderlik tabloları gibi oyun mekaniklerinin kullanımı da dahil olmak üzere çeşitli faktörlerdir. Bir başka çalışmada ise Demirbilek vd. (2022) oyunlaştırmanın faydalarına ilişkin, oyunların öğrencilerin derse aktif katılımını gerektirdiği için, daha eğlenceli ve keyifli bir sınıf ortamı yaratarak dil öğrenme sürecini daha kolay ve sorunsuz hale getirdiğini ifade etmiştir.

Oyunlar, öğrenmeyi eğlenceli hale getirerek dil öğreniminin sıkıcı ve yorucu bir deneyim olmasını önler. Bu da öğrencilerin daha fazla zaman harcamalarını ve daha fazla şey öğrenmelerini sağlar. Oyunlar, tekrarı teşvik ederek dil becerilerini pekiştirmeye yardımcı olur. Öğrenciler, bir oyunu tekrar tekrar oynayarak kelime bilgisini, gramer kurallarını ve telaffuzlarını geliştirebilirler. Dahası oyunlar, öğrencilerin ilerlemelerini takip etmelerine ve başarılarını görselleştirmelerine olanak tanır. Bu da özgüvenlerini ve motivasyonlarını artırır. Oyunlaştırma yoluyla, öğrenciler diğer öğrencilerle etkileşime girerler ve dil becerilerini gerçek dünya ortamlarında kullanma olanağı bulurlar. Bu da dil öğrenimini daha sosyal ve ilgi çekici hale getirir.

Sonuç olarak oyunlaştırma, dil öğretimine yeni bir bakış açısı sunan yenilikçi bir yaklaşımdır ve sadece öğrencilerin daha kolay ve daha eğlenceli şekilde yabancı dil öğrenmelerini sağlamakla kalmaz, öğretmenlerin de işini büyük ölçüde kolaylaştırarak başarıyı artıran bir teknik olarak karşımıza çıkmaktadır.

REFERANSLAR

Fulton, J. N. (2019). *Theory of Gamification—Motivation*.

Sezgin, S., Bozkurt, A., Yılmaz, E. A., & Van Der Linden, N. (2018)

Hamzah, W. M. A. F., Haji Ali, N., Mohd Saman, M. Y., Yusoff, M. H., & Yacob, A. (2015)

Demirbilek, M., Talan, T., & Alzouebi, K. (2022)

Mehmet Erdem ARICI
İngilizce Öğretmeni

“Okumak Özgürlüğe Uçmaktır”

Aliya İzzetbegoviç

Okuma, benim için bir tutkudan çok daha fazlasıdır ki zaten ilk emri oku olan bir dinin mensubuyum. Münazaraların o meşhur “çok okuyan mı bilir çok gezen mi?” sorusuna okuduğunu gezebilen, gezdiğini okuyabilen cevabını bulduktan sonra okuma serüvenim daha anlamlı hal aldı ve yolculuk başladı. Okumak, bilinmeyen diyarlara açılan bir kapı oldu. Her bir kitap, bir zaman makinesidir adeta. Sayfalar arasında kaybolurken, geçmişin izlerini takip etmek mümkün olur. Kelime denizinde yüzüp, cümlelerin arasında dolaşırken, farklı dünyaların kapılarını aralarım. Bir solukta içine çektiğim hikayeler, beni farklı gerçekliklerin içine sokar. Bir an, Osmanlı Akıncısı olup sınırlarda at koştururken, bir sonraki an modern bir metropolün ışıltılı sokaklarında kaybolurum. Okuma, geçmiş ile gelecek arasında bir köprüdür zira.

Okuma, benim için sadece kelimeyi anlamak değil, onun arkasındaki atmosferi hissetmektir. Bazen bir yazarın satırlarında kendi yansımamı bulurum. Bir roman karakteri gibi hissederim kendimi; yaşadığım her deneyimi, hissettiğim her duyguyu, sayfalar arasında saklı kelimelerle birleştiririm. Bazen de kendimi yazarla tartışıp yeni fikirler üretirken bulurum. Okumanın büyüğü, sadece kelimelerin anlamlarında değil, aralarındaki sessiz diyaloglarda da gizlidir. Sayfalar arasında dolaşırken, yazarla bir tür sessiz sohbetin içine dalarsınız. O, sizin için bir rehber olur; sizi bilinmeyen diyarlara taşıyan bir kaptandır.

Okuma, hayatın kendisi olduğu için ağlamak ya da gülmek olağandır satırlar arasında. Sonunda, bir kitabı kapatırken, sanki bir dostla vedalaşıyormuş gibi bir hüznün kaplar içimi. Ancak aynı zamanda, içimde yeni bir umut filizlenir. Çünkü biliyorum ki, bir sonraki sayfanın ardında beni bekleyen daha birçok macera var. Okuma, sonsuz bir serüvenin başlangıcıdır ve ben, bu serüvenin tutkulu bir yolcusuyum. Unutmayalım ki, bu yolculuklar kutsal kitabımızı anlamayla sonuçlandığında hedefine ulaşmış olacaktır. O zaman hep birlikte kitaplarla kanatlanıp uçmaya ne dersiniz?

Celalettin MERT
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Ergenlikte Spor

Spor: Belli kurallara ve tekniklere uyularak yapılan bedensel gelişmeye yararlı, eğlenmek ve yarışmak amacı da bulunan beden hareketlerinin tümünün ortak adıdır.

Ergenlik: İlköğretim çağındaki bireylerin çocukluktan gençliğe adım atmaları ve duygu ve düşüncelerinde değişim yaşamalarını kapsayan bir süreçtir.

İnsan sürekli olarak bir değişim ve gelişim süreci içerisinde yaşamını sürdürmektedir. Bu süreç içerisinde en önemli gelişim ve değişimin ergenlik dönemi içerisinde meydana geldiğini söyleyebiliriz. Erkek ya da kız günümüzde en çok dikkat edilmesi gereken konular arasında ilk sırada ergenlik, evet ergenlik çocukluk döneminden gençliğe adım atmanın en etkili belirtisidir. Her birey için büyümek yani genç olmak, meslek sahibi olmak, alanında uzman olmak, başarılar kazanmak güzel bir hayaldir. Biz öğretmenlere öğrencilerin bu hayallerin gerçekleştirilmesi için büyük görevler düşmektedir. Hem gençliğe sağlam bir adım atmak hem de spor yaparak duygu ve düşünceleri ergenlik içerisinde dolu dolu yaşamak başarılı olmak sporcu öğrenciler açısından en büyük mutluluktur. Ayrıca ortaokul çağlarında gençliğe aday olan öğrencileri spora adapte etmek bir öğretmen için büyük bir onurdur.

Özellikle ergenlik döneminde yapılan spor, gençliğe adım atacak olan bireyin kendine güven duygusunu geliştirebilmesi için çok büyük önem taşır. Öğrencileri sağlam adımlarla geleceğe hazırlamak için bireysel ya da takımlar halinde spora yönelmek hem öğretmen hem öğrenci velisi açısından büyük önem arz etmektedir.

Bireylerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine katılımları sonucunda beden ruh ve kişilik yapısını geliştirme iradeyi güçlendirme grup olarak çalışmayı kolaylaştırma dayanışmayı sağlama özgüveni geliştirmeye kendini kontrol etmeyi başkalarına saygıyı öğrenmede katkı sağlar. Bireyleri fiziksel zihinsel duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek modern eğitimin temel ilkelerinden sayılmaktadır. Eğitimden beklentilerin gerçekleşebilmesi bireyin bir bütün olarak ele alınmasını ve bireyin her açıdan sağlıklı yetişmesine katkıda bulunmakla paralellik arz etmektedir. Bu durum ilköğretim okullarında yürütülmekte olan beden eğitimi ve spor derslerinin önemini arttırmaktadır. Çünkü beden eğitimi ve spor yetiştirmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel zihinsel sosyal ve duygusal gelişimini amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve de ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetler bütünü olarak kabul edilmektedir.

İlköğretim okullarında beden eğitimi ve spor etkinlikleri sadece öğrenci ve öğretmenden ibaret olmayıp öğrenci velilerinin de ergenlik dönemlerinde çocuklarıyla ve öğretmenleriyle dayanışma içerisinde olmaları gerekmektedir. Başarılı sporcu ve öğrencilerin arkasında sürekli olarak maddi ve manevi desteğini esirgemeyen velilerin olduğu tecrübelerle kanıtlanmıştır. Özellikle ergenlik dönemindeki çocukların başarılı olması ve başarılarının da devamlı olması açısından öğrenci, öğretmen veli üçlüsünün çok uyumlu hareket etmesi gerekmektedir.

Herhangi bir sporla ilgilenmeyen öğrencilerin sporla ilgilenen öğrencilere göre daha çekingen ve özgüveni eksik disiplin konusunda daha esnek davrandıkları saptanmıştır. Ayrıca bu öğrencilerin farklı arkadaş gruplarıyla yanlış alışkanlıklar edindikleri gözlenmekte yanlış kararlar verdikleri öngörülmektedir.

Sonuç olarak; gelecekte çalışkan başarılı, faydalı, özgüveni yüksek, büyük hedefleri gerçekleştirecek gençleri yetiştirebilmek için ergenlik ve bu dönemde yapılan sporların önemi çok büyüktür. Gelecekteki nesillerin karşılaştıkları her türlü zorlukları aşabilmesi azim ve gayret içerisinde emin adımlarla ilerlemesi ergenlik döneminde sporla pekiştirilmelidir.

Ömer GÖÇMEN
Beden Eğitimi Öğretmeni

Nedir Bu Özel Eğitim?

Bu soruyu anlamına en uygun şekilde cevaplayabilmek için öncelikle özel eğitim ne değildir bunu bilmek gerekir.

Sekiz on tane çocuğun herkesten uzak bir sınıfa doldurulup gün boyu toplumdan ayrı tutulduğu bir yer değildir mesela. Çocukların önlerine etkinlik adı altında üç beş tane çizgi çalışmasını içeren fotokopilerin atıldığı oyalama merkezi hiç değildir. Özel eğitim sınıflarında “engelli, kusurlu, özürlü” gibi etiketlerin yapııştırıldığı çocuklar eğitim görmez.

Özel eğitim sınıfları zihinsel, akademik, psikomotor ve öz bakım becerileri gibi konularda akranlarına göre sınırlı bir düzeyde gelişim gösteren çocukların eğitim ve öğretim gördüğü yerlerdir. Bu sınıfa gelen öğrenciler engelli değil özel bireylerdir. Dünyaya gelen her çocuk gibi özel.

Onlar sahip oldukları sınırlılık ve bu sınırlılığın düzeyine göre bir tanı alırlar. Aldıkları bu tanı onları ötekileştirmek ya da etiketlemek için verilmez. Doktorun hastasına koyduğu bir teşhis gibi düşünülmelidir. Konulan teşhise göre uygun bir sınıfa yönlendirilirler.

Özel eğitim sınıflarına gelen her çocuk öğretmeni tarafından yaklaşık bir ay kadar gözlemlenir. Bu gözlemin amacı çocuğun neyi ne kadar yapabildiğini tespit etmektir. Bu süreçte öğretmen sürekli aile ile iletişim halindedir. Bir aylık süreç sonunda öğretmen gerekli tespitleri yapar ve buna göre çocuğa bir yıllık çalışma planı hazırlar. Bu plan öğrenci için seçilmiş, günlük hayatta çocuğun işine yarayacak becerileri içeren bir reçete gibidir.

Özel eğitimde belirli bir yöntem ya da formül yoktur. Kullanılan tüm yöntemler çocuğa ve onun özelliklerine göre geliştirilir. Nasıl ki bir anahtar her kapıyı açmaz ise tek bir yöntem ya da teknik ile de özel bireylere öğretim yapılamaz. “Bir çocuk bizim öğrettiğimiz yoldan öğrenemiyorsa, belki de biz onun öğrendiği yoldan öğretmeliyiz.” sözünde olduğu gibi çocuğun öğrendiği yol hangisi ise onu keşfetmek zorundasınız. Yani anahtarı doğru kilide takmalısınız. Bu işlemi yaptıktan sonra artık sizi tutacak bir engel kalmayacak önünüzde.

Uygun koşullar sağlanırsa, yeterince inancınız ve sabrınız varsa özel çocuklar kalem tutar,;el göz koordinasyonu gerektiren çizme, kesme, dizme gibi becerileri kavrar; renkleri,rakamları ve sayıları tanıyabilirler. Okuma yazma da öğrenirler dört işlem becerisi de. Düşüncelerine yazıya aktarabilecek düzeye de gelebilirler. Senkron ve dikkat konusundaki sınırlı becerilerine rağmen şarkı söylemeyi öğrenip arkadaşları ile birlikte konser bile verebilirler. Öğrenemezler diye bir kaide yok. Mutlaka bir şey öğrenirler.

Yeter ki biz inanalım, vazgeçmeyelim ve sabredelim. Özel çocuklarımızı toplumun ayrı bir kolu değil ayrılmaz bir parçası olarak görelim. Özel eğitim sınıflarının da onları toplumdan uzaklaştırmak için değil, topluma uyumlarını kolaylaştırmak için var olduklarını bilelim.

Engel yüreklerde değilse gerisi bizde...

Hamiyet DURMAZ
Özel Eğitim Öğretmeni

Okulumu Seviyorum Çünkü...

Türkçe dersi, dil becerilerini geliştirme, anadil bilincini kazandırma, iletişim becerilerini artırma, kendini en iyi şekilde ifade edebilme ve diğer derslerle olan yakın ilişkileri nedeniyle çok yönlü bir derstir. Okulumuzda Türkçe dersleri, teknolojik imkanların da en etkili şekilde kullanılmasıyla, aktif öğrenci katılımı ile verimli şekilde işlenmektedir.

Okulumuzda matematik yalnızca sayı ve şekillerden ibaret değil, hayatın her alanında karşımıza çıkan bir dil olarak gördüğümüz ve bu şekilde öğrencilerimize aktardığımız derslerimizdir.

Okulumuzda İngilizce öğretiminde yapay zeka destekli online uygulamalar, Web 2.0 ve Web 3.0 araçları sıklıkla kullanılarak, öğrencilerin dijital ortamda dil becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Okulumuzda da öğrencilerimiz yabancı dil olarak İngilizce'ye 5. sınıftan itibaren başlamaktadır. Ayrıca dil sınıflarımızda yoğunlaştırılmış İngilizce dersleri verilmektedir. İngilizce öğretilmesi sürecinde, genel hedef, öğrencilerin dil bilgisel ve iletişimsel yetileri kazanmalarını sağlamaktır. Böylece öğrencilere, İngilizcenin yapısı ve sözcük bilgisinin yanı sıra dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin edindirilmesi hedeflenmektedir.

Okulumuzda müzik öğretiminin temel amacı, öğrencilere müzikle ilgili temel kavramları, nota okuma, ritim ve tempo gibi teknikleri, enstrüman veya ses kullanımını, müzik tarihini ve farklı müzik türlerini öğretmektir. Bu süreç, öğrencilerin müzikal yeteneklerini keşfetmelerine, geliştirmelerine ve ifade etmelerine olanak sağlar. Müzik öğrencilerimizin beyin gelişimlerine ve özgüven kazanmalarına olumlu katkılar sağlamaktadır.

Bilişim dersleri robotik kodlama sınıfında işlenir. Robotik kodlama sınıfı, genellikle öğrencilere robotik sistemlerin temellerini ve programlamasını öğretmek için tasarlanmış bir ders veya sınıfın adıdır. Bu sınıfta, öğrenciler genellikle temel programlama becerilerini geliştirirken aynı zamanda donanım ve yazılım arasındaki etkileşimi anlarlar.

Okul rehberlik servisimiz, öğrencilerin akademik başarılarını artırmak, stresi azaltmak, duygusal sağlıklarını korumak ve gelecekleri için hazırlamak için önemli bir kaynaktır. Bu servis, genellikle okul psikologları, rehberlik danışmanları ve öğretmenler gibi profesyonellerden oluşur ve öğrencilere bireysel veya grup seansları şeklinde hizmet sunar.

Biz öğrencilerimizi dinliyoruz. Çünkü öğrencilerin geri bildirimlerini ve duygularını anlamak, onların ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak ve okul deneyimlerini iyileştirmek için önemli bir adımdır.

Her okulda bulunmayan Z-kütüphanemiz, öğrencilere kendi okuma seviyelerine uygun kitapları seçme ve gelişimlerini destekleme fırsatı sunar. Ayrıca, öğretmenler de öğrencilerin ilerlemesini izlemek ve okuma becerilerini geliştirmek için bu sistemden yararlanabilirler.

“EFSANE” ismini tarihe yazdıran ünlü güreşçimiz Yaşar DOĞU ‘nun ismine yakışan bir spor okuluyuz.

Rakiplerini 10-0 gibi hezimetle uğratan salon takımlarımız galibiyetlere doymayan jimnastik takımlarımız Avrupa, Balkan Türkiye şampiyonlukları olan Judo takımımız bizleri ziyadesi ile gurulandırmaktadır.

Hümeyra YÖNETMEN
Matematik Öğretmeni

OKULUMUZDA YOĞUNLAŞTIRILMIŞ YABANCI DİL PROGRAMI UYGULANMAKTADIR

İftihar Listesi

1	ASIM KAĞAN OĞUZ	KARATAY FEN LİSESİ	2020
2	OSMAN ALPEREN ÇELİK	SELÇUKLU FEN LİSESİ	2020
3	FERHAT BİLDİRİCİ	SELÇUKLU FEN LİSESİ	2020
4	MAHMUT KARAHAN	KARATAY FEN LİSESİ	2021
5	AHMET ACAR	MERAM FEN LİSESİ	2023
6	MUSTAFA ERCAN	HACIVEYİŞZADE ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ (FSB)	2020
7	ASIM KAYMAK	HACIVEYİŞZADE ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ (FSB)	2020
8	MELİK ŞAH YILMAZ	SEYDİŞEHİR ŞEHİT MUHSİN KİREMİTÇİ FEN LİSESİ	2023
9	İLAYDA EVCİ	MERAM ANADOLU LİSESİ	2020
10	SEHER BÖYREKKAYA	OSMAN NURİ HEKİMOĞLU ANADOLU LİSESİ	2020
11	İCLAL ŞEYMA ÇAKMAKÇI	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2020
12	SUZAN BEYZA EKİCİ	KONYA LİSESİ	2020
13	EREN ÇELİK	ILGIN ŞEHİT HÜSEYİN AKSOY ANADOLU LİSESİ	2020
14	TALHA SORKUNCUK	MERAM ANADOLU LİSESİ	2021
15	RAVZA KAYMAZ	SELÇUKLU ANADOLU LİSESİ	2021
16	NİSA NUR TAŞ	DOLAPOĞLU ANADOLU LİSESİ	2021
17	ŞEFİKA RANA ÇALIŞIR	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2021
18	MEDİNE RAVZA ÖZCAN	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2021
19	BERİL ZÜMRA SAKMAN	ATATÜRK ANADOLU LİSESİ	2021
20	RÜYA NUR ÖZDEMİR	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2022
21	ÖMER ALPEREN ÇAKMAKÇI	SELÇUKLU ANADOLU LİSESİ	2022
22	EREN KARABAĞ	SELÇUKLU ANADOLU LİSESİ	2022
23	SUDE KÜÇÜKİNCİLİ	KONYA LİSESİ	2022
24	RAMAZAN ALPEREN ÇEÇEN	DOLAPOĞLU ANADOLU LİSESİ	2022
25	YAHYA ASLAN	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2023
26	SONER BÜYÜKSÜTÇÜ	İZMİR MENDERES FATMA RAMAZAN BÜKÜŞOĞLU ANADOLU LİSESİ	2023
27	OĞUZ BİRİNCİ	SELÇUKLU ANADOLU LİSESİ	2023
28	AYŞE AYDIN	KONYA LİSESİ	2023
29	UMUT KARAKUŞ	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2023
30	MERT ÇATAL	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2023
31	MELİKE KÖSE	KONYA LİSESİ	2023
32	YAĞMUR YAPRAKCI	KARATAY TOKİ ANADOLU LİSESİ	2023
33	ELİF YAREN KAYACI	TÜRK TELEKOM SOSYAL BİLİMLER LİSESİ	2020
34	MUHAMMET ALİ DEMİR	TÜRK TELEKOM SOSYAL BİLİMLER LİSESİ	2020
35	İLKNUR ARDIÇ	KONYA TÜRK TELEKOM SOSYAL BİLİMLER LİSESİ	2022
36	BÜŞRA KARABAKAN	KONYA TÜRK TELEKOM SOSYAL BİLİMLER LİSESİ	2023
37	MERVE KÜÇÜKAPAN	KARATAY KONYA ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ	2021
38	NUR SENA BAŞPINAR	KARATAY KONYA ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ	2021
39	RAMAZAN ARMAĞAN	ÖMER ÇAM ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ	2021
40	MUHAMMET YASİN AKAL	KONYA ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ	2023
41	ENES YİĞİT KARACA	ASELSAN MESLEKİ TEKNİK ANADOLU LİSESİ	2021
42	FATİH BİLDİRİCİ	MEHMET TUZA PAKPEN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ	2021
43	VAHİD EYMEN ÇİLEK	MEHMET TUZA PAKPEN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ	2022

ATMACA GIDA

0 545 507 11 59

ATMACA GIDA

Bülent DOLAN
General Director
+90 532 176 65 90

Bilal DOLAN
Finans
+90 536 641 00 96

Ali DOLAN
Production
+90 506 259 02 37

LOTHBROK

Derisan Ayakkabıcılık İth.
İhr. San. ve Tic Ltd Şti.

Fevzi Çakmak Mh. 10765 Sk.
No:1/C Karatay /Konya
0332 346 24 05
info@derisanshoes.com
www.derisanshoes.com

forex
anatomic

Bir Rengin Her Trendi,
**Tüm Trendlerin
Forex'i**

TARZINI
YANSIT

forex
anatomic

İstanbul
Mimar Hayrettin Mah. Tiyatro Cad.
Tatlıkuyu Sk. No:6 Fatih/İstanbul
t.me/forexanatomic

Konya
Fevziçakmak Mh. 10664Sk.
No: 5/A Karatay /Konya
@forexanatomic

İletişim
bilgi@forexanatomic.com
Tel:+90.332 346 21 85 - 86
Tel:+90 532 214 58 46

ELİT UNLU MAMÜLLERİ olarak her zaman taze ürün çeşitlerimizle siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten memnuniyet duyarız

**Selimsultan mah. fetih cad. No:333E
Karatay/Konya**

**ÇATALTÖMEK MAHALLESİ
MUHTARI**

Hüseyin KULEKAYA
0555 285 77 25

**TAHİR BEY
vitamin
etliekmek salonu**

Hüseyin KULEKEYA
0 555 285 77 25

Tel:0 332 **358 20 01**
Çataltöme Mah. Küçük Kumpörü Caddesi No:277/Karatay/KONYA

**Konya'nın
en sıradışı
ciğercisi**

CIĞERCİ **ORHAN**
Yerim Senin Ciğerini

Bizi Sosyal Medyada **TAKİP EDİN**

OKUL WEB SITEMİZ
www.yasardoguuoo.meb.k12.tr

Yasar Dogu

yasardoguuoo

